ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಇಲಾಖೆ

ಕನ್ನಡ ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕ

ಭಾಗ–2

(ಪರಿಷ್ಕೃತ)

9

ಒಂಬತ್ತನೆ ತರಗತಿ

2026–27

NOT TO BE REPUBLISHED @KTBS

ಹೆಸರು : ....

ಶಾಲೆಯ ಹೆಸರು : ....

....

ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಇಲಾಖೆ
100 ಅಡಿ ವರ್ತುಲ ರಸ್ತೆ, ಬನಶಂಕರಿ 3ನೇ ಹಂತ,
ಬೆಂಗಳೂರು – 560 085.

ಆಶಯ ನುಡಿ

"ಶ್ರೇಷ್ಠ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇವಲ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾದರೊಂದಿಗೆ ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದಿರುವುದನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತದೆ".

– ರವೀಂದ್ರನಾಥ್ ಠಾಗೋರ್

ಪ್ರತಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಅಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ ಕಲಿಕಾ ಫಲವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹಲವಾರು ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

2021ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ DSERT ಕಛೇರಿ ವತಿಯಿಂದ ಸಿದ್ದಪಡಿಸಿರುವ 4 ರಿಂದ 9ನೇ ತರಗತಿಯ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಗಣಿತ ವಿಷಯಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕ ಭಾಗ–1 ಮತ್ತು ಭಾಗ–2 ನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಹಾಗೂ ಹೊಸ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ರಚಿಸಿ, ವಿದ್ಯಾವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆಯಡಿ 2026–27ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಾಧಾರಿತ ಕಲಿಕೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ದೃಢಗೊಳಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು 'ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕ' ಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಲಿಕಾಫಲ ಆಧಾರಿತ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಈ ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ರಚಿಸಿ, ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಶಿಕ್ಷಕರು ಹಾಗೂ ಪೋಷಕರು ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಎಲ್ಲರೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸೋಣವೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕಗಳ ರಚನೆ, ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

ಶ್ರೀ. ವಿಕಾಸ್ ಕಿಶೋರ್ ಸುರಳ್ಕರ್., ಭಾ.ಆ.ಸೇ.,
ಆಯುಕ್ತರು, ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ,
ನೃಪತುಂಗ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

NOT TO BE REPUBLISHED @KTBS

ಶುಭ ಹಾರೈಕೆ

"ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ದತ್ತ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿ, ಅದನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವ ಕರ್ತವ್ಯ ನಮ್ಮದು"

–ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿ

ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಆಶಯದಂತೆ ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಯು ಇಂದಿಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಸಕ್ತ ಶತಮಾನದ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ. ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಜ್ಞಾನ, ಜೀವನ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ವಿಕಸನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ. ಇದರನ್ವಯ ಇಲಾಖೆಯು ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡಲು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕ್ರಮ ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಮಕ್ಕಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಾಧಾರಿತ ಕಲಿಕೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕಲಿಕಾಫಲಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ದೃಢಗೊಳಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಗಣಿತ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕಾ ಅಂತರವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು 'ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕ' ಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತಿ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಭಾಗ – 1 ಮತ್ತು ಭಾಗ – 2 ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಘಟಕದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಿರು ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು (Micro test) ನೀಡಿದ್ದು, ಸ್ವಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಾಧನವನ್ನು ನೀಡಿದೆ.

ಈ ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಹಂತದ ಮಕ್ಕಳು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಕರಗತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತವೆ. ಮಕ್ಕಳು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅಧ್ಯಾಪಕರ, ಸಹಪಾಠಿಗಳ ಅಥವಾ ಪೋಷಕರ ನೆರವಿನಿಂದ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ, ತರಗತಿಯ ನಂತರ ಅಥವಾ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಿಗೂ ಆಕರ್ಷಕ ಚಿತ್ರ, ಓದು, ಬರಹದ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳು ಅದನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸರಳವಾಗಿ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆ ಆಧಾರಿತ ಸಾಧನ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಾದ NAS, CSAS ಮತ್ತು PARAKH Rashtriya Sarvekshan 2024ರ ಸಮೀಕ್ಷಾ ವರದಿಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಇಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೇ ಅಂತಿಮವಲ್ಲ, ಕಲಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇತರೇ ಲಭ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಕಲಿಯಲು ಮುಕ್ತ ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕು. ಮಗು ಮಾಡಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ 'ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕ'ಗಳು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಪೂರಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿದ್ದು, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಲಿದೆ. 'ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕ' ಬಳಕೆಗೆ ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕ ವೃಂದವು ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವ ಗುರುತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರುವ ಜ್ಞಾನ, ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊರತರಲು ಈ 'ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕ'ಗಳು ಸದುಪಯೋಗವಾಗಲೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಹಾಗೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲು ಸಹಕರಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲಿಸುತ್ತಾ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಶುಭಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ H N,
ನಿರ್ದೇಶಕರು,
DSERT, ಬೆಂಗಳೂರು

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕ 2026–27

ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ

ಶ್ರೀ ವಿಕಾಸ್ ಕಿಶೋರ್ ಸುರಳ್ಕರ್., ಭಾ.ಆ.ಸೇ., ಆಯುಕ್ತರು, ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ನೃಪತುಂಗ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.	**ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಕೃಷ್ಣ H N,** ನಿರ್ದೇಶಕರು, DSERT, ಬೆಂಗಳೂರು

ಸಹಕಾರ

ಶ್ರೀಮತಿ ಮಂಗಳ ಜಿ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು, DSERT, ಬೆಂಗಳೂರು	ಶ್ರೀ ಎನ್. ವೆಂಕಟೇಶ್ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಡಯಟ್ ರಾಮನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ಜಿಲ್ಲೆ	ಶ್ರೀ ಶರಣಪ್ಪ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಡಯಟ್ ರಾಮನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ಜಿಲ್ಲೆ.

ನಿರ್ವಹಣೆ

ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಧಾ ಪಿ.
ಹಿರಿಯ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಡಿ.ಎಸ್.ಇ.ಆರ್.ಟಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಕಾರ

ಶ್ರೀ ಮೋಹನ್ ಕುಮಾರ್ ಪಿ
ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯಕರು
ಡಿ.ಎಸ್.ಇ.ಆರ್.ಟಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

©KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಪರಿಶೀಲನೆ/ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ತಂಡ

ಪ್ರದೀಪ್ ವಿ. ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಹರೀಸಂದ್ರ, ರಾಮನಗರ ತಾ. ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ಜಿಲ್ಲೆ	**ನಾಗರಾಜು** ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಮುನಿಯಪ್ಪನ ದೊಡ್ಡಿ, ಚನ್ನಪಟ್ಟಣತಾ. , ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ಜಿಲ್ಲೆ

ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು (Learning Outcomes)

ಈ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೆಳಗಿನ ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಮರ್ಪಕ ಬಳಕೆಯ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳು ಈ ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಕರು ಸಹಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸುವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಶ್ರೇಣಿಗಳಾದ ***'ಅತ್ಯುತ್ತಮ', 'ಉತ್ತಮ'*** ಹಾಗೂ ***'ಸಾಧಾರಣ'*** ಶ್ರೇಣಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಘಟಕದ/ಪಾಠದ ನಂತರ ನೀಡಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ದಾಖಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಹಂತವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಂಬತ್ತನೆಯ ತರಗತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕನ್ನಡ ವಿಷಯದ ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು :

- ಪಠ್ಯವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿರುವ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ನಾಟಕಗಳು, ಪದ್ಯಗಳು, ಹಾಸ್ಯಪೂರ್ಣ ಕಥೆಗಳು, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಲೇಖನಗಳು, ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆಗಳು, ಪುರಾತನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕೀರ್ತನೆಗಳು, ವಚನಗಳು, ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಧ್ವನಿಮುದ್ರಿತ ಪ್ರಸ್ತುತಿ ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ಓದುವರು ಮತ್ತು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು.
- ಹಳೆಯ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಹಾಸ್ಯ ಮತ್ತು ದುರಂತದಂತಹ ವಿವಿಧ ಶೈಲಿಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡುವರು.
- ಪಾತ್ರಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಸಂಭಾಷಣೆ, ಪಾತ್ರಗಳ ವರ್ತನೆಗಳಂತಹ ವಿಭಿನ್ನ ಸ್ವರೂಪಗಳ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವರು.
- ಕಥೆಗಳು, ಕವಿತೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸುವರು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮೌಖಿಕ ಮತ್ತು ಲಿಖಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವರು.
- ಸಂಧಿಗಳು, ಸಮಾಸಗಳು, ಅಲಂಕಾರ, ಛಂದಸ್ಸು, ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯದಂತಹ ವ್ಯಾಕರಣದ ರಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ತತ್ವಗಳನ್ನು (ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ, ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿ) ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.
- ಚರ್ಚೆ ಮತ್ತು ಸಂಭಾಷಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ತಾರ್ಕಿಕ ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವರು.
- ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕರಪತ್ರಗಳು, ದಿನಪತ್ರಿಕೆ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಕೈಬರಹದ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಓದುವರು.
- ಪ್ರಬಂಧಗಳು, ಪತ್ರಲೇಖನಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಭಾಷಣೆಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಬರೆಯುವರು.
- ಅವರ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಪದ್ಯ ಮತ್ತು ಕತೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಬರವಣಿಗೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವರು.
- ಸ್ವ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಶಬ್ಧಕೋಶ, ವಿಶ್ವಕೋಶ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಆಕರ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸುವರು/ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು.
- ತಹಶೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಮನವಿ ಪತ್ರ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ, ಆರಕ್ಷಕ ಠಾಣೆಗೆ ದೂರು ಪತ್ರಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬರೆಯಲು ಸಮರ್ಥರಿರುವರು.
- ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಿಂದ ದ್ವಿತೀಯ ಮತ್ತು ತೃತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯವನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸುವರು.

© KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಪರಿವಿಡಿ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿಷಯ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
	ಮುನ್ನುಡಿ	ii
	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	iii
1.	ಚಿತ್ರಕಥೆ	1–8
2.	ಸಂಧಿಗಳು	9–13
3.	ಸಮಾಸಗಳು	14–17
4.	ಗಾದೆಗಳು	18–21
5.	ಕಿರುಪರೀಕ್ಷೆ –1	22–23
6.	ಕ್ರಿಯಾಪದ	24–28
7.	ಕರ್ತರಿ–ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗ	29–30
8.	ಸಂಭಾಷಣೆ	31–34
9.	ಕಿರುಪರೀಕ್ಷೆ – 2	35–37
10.	ಅಲಂಕಾರ	38–45
11.	ಛಂದಸ್ಸು	46–50
12.	ನುಡಿಚಿತ್ರ	51–55
13.	ಪತ್ರಲೇಖನ	56–58
14.	ಭಾಷಾಂತರ	59
15.	ಸಂಕ್ಷೇಪಿಸಿ	60–62
16.	ಕಿರುಪರೀಕ್ಷೆ – 3	63–65

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು :

* ಈ ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರತಿ ಪುಟವನ್ನು ದಿನಕ್ಕೊಂದರಂತೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು.
* ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪುಟ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರವೇ ಮುಂದಿನ ಪುಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು.
* ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಅರ್ಥವಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹಿತರ/ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುವುದು.
* ಸ್ವಯಂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪುಟದಲ್ಲಿ ನಿಮಗಿಷ್ಟವಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ '☺' ಸಂಕೇತವನ್ನು, ಭಾಗಶಃ ಇಷ್ಟವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ '😐' ಸಂಕೇತವನ್ನು ಅಥವಾ ಇಷ್ಟವಾಗದೇ ಇದ್ದಲ್ಲಿ '☹' ಸಂಕೇತವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕು.

1. ಚಿತ್ರ ಕಥೆ

ಅ. ಚಿತ್ರ ನೋಡಿ, ಅಚ್ಚಗನ್ನಡ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

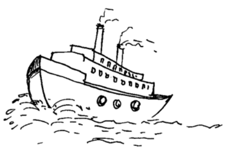		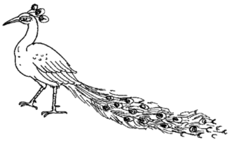	
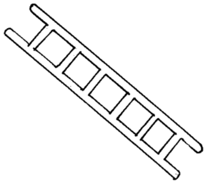			
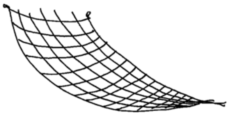		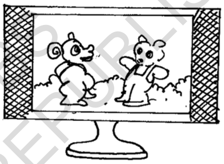	
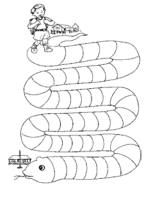		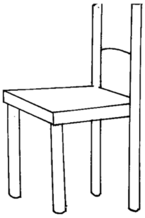	
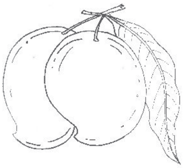		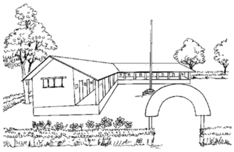	

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಆ. ಕೆಳಗಿನ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಹೆಸರು ಬರೆಯಿರಿ.

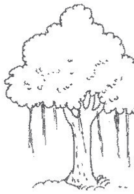		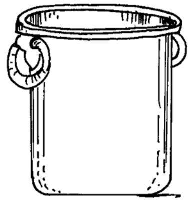	
		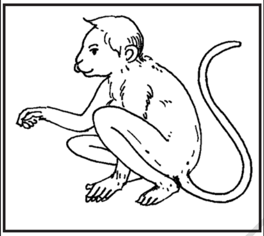	
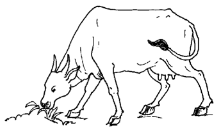		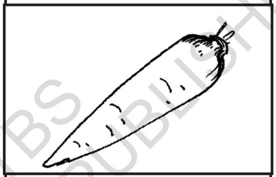	
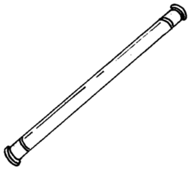		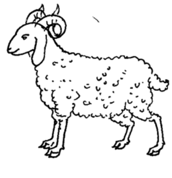	

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

ಇ. **ಈ ಕೆಳಗಿನ ಚಿತ್ರ ಕಥೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ. ಸೂಕ್ತವಾದ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿ.**

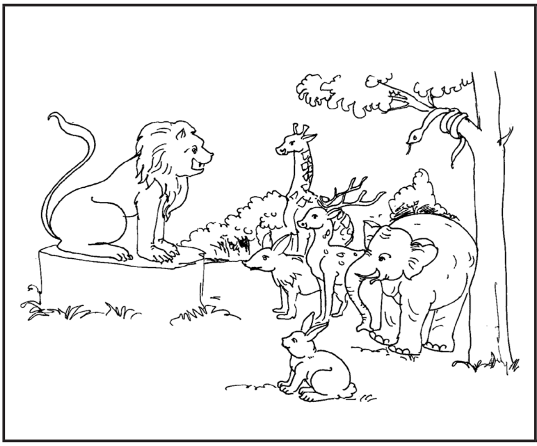

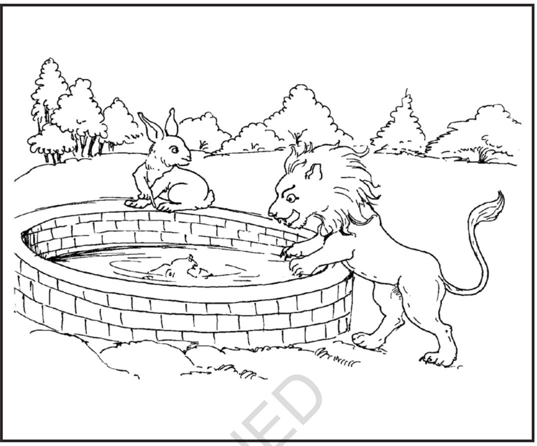

1. ಮೊಲ ಸಿಂಹಕ್ಕೆ ಬಾವಿಯೊಳಗಿನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ತೋರಿಸಿತು.
2. ಕಾಡಿನರಾಜ ಸಿಂಹ ತನಗೆ ಇಷ್ಟ ಬಂದ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿತ್ತು.
3. ಸಿಂಹ ಹಸಿವಿನಿಂದ ಗರ್ಜಿಸಿ ಕಾರಣ ಕೇಳಿತು.
4. ಸರದಿಯಂತೆ ಒಂದು ದಿನ ಮೊಲ ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು.
5. ಸಿಂಹಕ್ಕೆ ಅದು ತನ್ನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಎಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಶತ್ರುವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಾವಿಯೊಳಗೆ ಹಾರಿತು.
6. 'ನಿನಗಿಂತ ಬಲಶಾಲಿ ಸಿಂಹದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ತಡವಾಯಿತು' ಎಂದು ಮೊಲ ಬೇಡಿಕೊಂಡಿತು.
7. ಇದರಿಂದ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಬೇಸರವಾಗಿ ಸಭೆ ನಡೆಸಿದವು.
8. ಮೊಲದ ಚಾತುರ್ಯದಿಂದ ಸಿಂಹ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ತಾನು ಬದುಕಿತು.
9. ಪ್ರತಿದಿನ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಆಹಾರವಾಗಿ ಕಳಿಸುವುದಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಿಂಹವೂ ಒಪ್ಪಿತು.
10. ಮೊಲ ಬೇಕೆಂದು ತಡವಾಗಿ ಸಿಂಹದ ಬಳಿ ಹೋಯಿತು.
11. ಇದರಿಂದ ಸಿಂಹ ಹಸಿವು, ಕೋಪದಿಂದ "ಎಲ್ಲಿ ತೋರಿಸು" ಎಂದು ಕೇಳಿತು.
12. ಅಂದಿನಿಂದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಬದುಕಿದವು.

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಚಿತ್ರಕಥೆಯ ಶೀರ್ಷಿಕೆ:

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

ಈ. ಕೆಳಗಿನ ಚಿತ್ರಕಥೆ ಗಮನಿಸಿ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಕಥೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

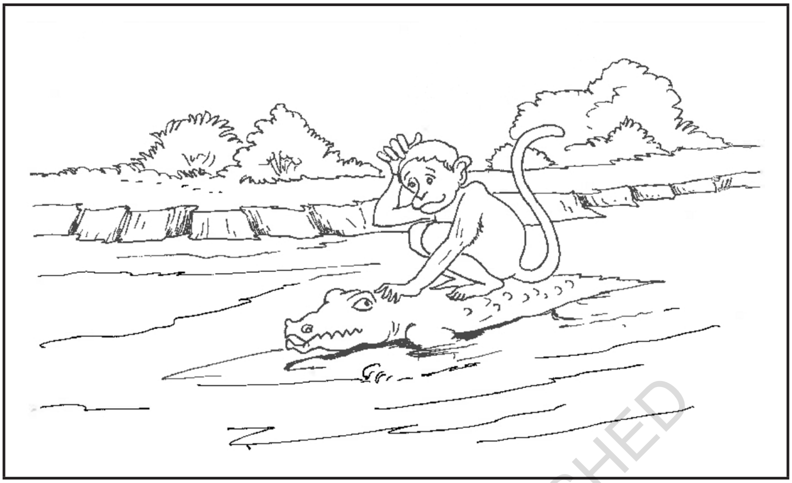

1. ಮೊಸಳೆ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೂ ನೇರಳೆಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು.
2. ನದಿಯ ಮಧ್ಯೆ ಮೊಸಳೆ ತನ್ನ ಗೆಳೆಯನಿಗೆ ನಿಜ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಿತು.
3. ಮೊಸಳೆ ಕೋತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಕರೆಯಿತು.
4. ಒಂದು ನದಿ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಮೊಸಳೆ ವಾಸಿಸುತ್ತಿತ್ತು.
5. ಮೊಸಳೆಗೆ ಕೋತಿ ನೇರಳೆ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿತ್ತು.
6. ಕೋತಿ ಮೊಸಳೆಯ ಮಾತು ನಂಬಿ ಮೊಸಳೆಯ ಬೆನ್ನೇರಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿತು.
7. ಮೊಸಳೆಯ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಕೋತಿಯ ಹೃದಯ ತಿನ್ನಬೇಕೆಂದು ಆಸೆಯಾಯಿತು.
8. ಪಕ್ಕದ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿನ ನೇರಳೆ ಮರದಲ್ಲಿ ಕೋತಿಯು ವಾಸಿಸುತ್ತಿತ್ತು.
9. "ಅಯ್ಯೋ ಗೆಳೆಯ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಬಾರದಿತ್ತೇ? ನನ್ನ ಹೃದಯ ಮರದಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ" ಎಂದು ಉಪಾಯದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿತು.
10. ಸಪ್ಪೆ ಮೋರೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮೊಸಳೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಯಿತು.
11. ದಿನ ಕಳೆದಂತೆ ಕೋತಿ ಮೊಸಳೆ ಸ್ನೇಹಿತರಾದರು.
12. ಮೊಸಳೆಯ ಹೆಂಡತಿ ಉಪಾಯ ಮಾಡಿ ಕೋತಿಯನ್ನು ಊಟಕ್ಕೆ ಕರೆಯಲು ಹೇಳಿತು.
13. ಮರಕ್ಕೇರಿ 'ಮೂರ್ಖ ಮೊಸಳೆ, ಅವರ ಹೃದಯ ಅವರ ಬಳಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ನನ್ನದೂ ಸಹ ನನ್ನ ಬಳಿಯೇ ಇದೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿತು.
14. ಮೂರ್ಖ ಮೊಸಳೆ ನಂಬಿ ಮತ್ತೆ ಮರದ ಬಳಿ ಹೋಯಿತು.

NOT TO BE REPUBLISHED @KTBS

ಚಿತ್ರಕಥೆಯ ಶೀರ್ಷಿಕೆ:

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

ಉ. ಕಥೆ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ, ಕಥೆ ರಚಿಸಿ, ಅಲ್ಲದೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಕೊಡಿ.

ರಾಮ ಮತ್ತು ಶಾಮ, ಮಿತ್ರರು, ದಟ್ಟಕಾಡು, ಪ್ರಯಾಣ, ಕ್ರೂರ ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ದೊಡ್ಡಕರಡಿ, ರಾಮ, ದೊಡ್ಡಮರ, ಏರು, ಶಾಮ, ದಪ್ಪ, ಏರಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಉಸಿರು ಬಿಗಿ ಹಿಡಿದು ಮಲಗು, ಕರಡಿ, ದೇಹವನ್ನು ಮೂಸಿ ನೋಡಿ, ಹೊರಟು ಹೋಗು, ರಾಮ, ಕೆಳಗಿಳಿದು, ಕರಡಿ ಏನು ಹೇಳಿತು? ನಂಬಬೇಡ, ಸ್ನೇಹಿತ ಅಲ್ಲ, ನಾಚಿಕೆಯಾಗು, ಸ್ನೇಹ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳು.

ಶೀರ್ಷಿಕೆ:

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಊ. ಈ ಕಥೆ ನನಗೆ ನೆನಪಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಸುಳುಹುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕಥೆ ಹೆಣೆಯಿರಿ. ಹಾಗೆ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ನೀಡಿರಿ.

ಹಳ್ಳಿ, ಕುರುಬ, ಕುರಿಗಳು, ಮೇಯಿಸು, ಕುರಿಮಂದೆ, ಬೆಟ್ಟದತಪ್ಪಲು, ತರಲೆ ಹುಡುಗ, ಬೇಸರ, ತಮಾಷೆ ಮಾಡು, ತೋಳ ಬಂತು ತೋಳ, ಕಿರುಚು, ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು, ತೋಳ, ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ, ಹಾಯಾಗಿ ಮೇಯು, ಕುರುಬರ ಹುಡುಗ, ಕೊಳಲು ನುಡಿಸು, ಕುಳಿತಿದ್ದ, ಮರುದಿವಸ, ತೋಳ ಬಂತು ತೋಳ, ಪುನಃ, ಜನರು ಹೊರಟು ಹೋದರು, ಮುಂದಿನ ದಿವಸ, ತೋಳ, ಬಂದೇ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಕುರಿಮಂದೆಯ ಕಡೆಗೆ, ನುಗ್ಗು, ಕುರುಬರಹುಡುಗ, ತೋಳ ಬಂತು ತೋಳ, ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು, ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಕುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಯಿಸು.

ಶೀರ್ಷಿಕೆ:

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

2. ಸಂಧಿಗಳು

ಅ. ಮಾದರಿಯಂತೆ ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮಾದರಿ: ಆಡಿಸು = ಆಡು + ಇಸು

ದೇವರಿಂದ		ಕೆರೆಯನ್ನು	
ಏನಾದುದು		ಕರುಣೆಯಿಂದ	
ಊರೂರು		ಮನೆಯಲ್ಲಿ	
ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ		ಮನೆಗೆಲಸ	
ನಾವಿಬ್ಬರು		ಧೃತಿಗೆಡು	
ಎದ್ದೊಂದು		ಮಳೆಗಾಲ	
ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ		ಹೊಸಗನ್ನಡ	
ಊರೊಳಗೆ		ಬಂಡೆಗಲ್ಲು	
ನೆನಪಿನಂಗಳ		ಹಗಲುಗನಸು	
ಎಲ್ಲಿಂದ		ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು	

ಆ. ಮಾದರಿಯಂತೆ ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮಾದರಿ: ಮಾತು + ಇಲ್ಲ = ಮಾತಿಲ್ಲ

ನಾವು + ಎಲ್ಲ		ಉಪ + ಆಹಾರ	
ಬಲ್ಲೆನು + ಎಂದು		ಮೈ + ತೊಳೆ	
ಹಾಲು + ಉಂಡ		ಚಳಿ + ಕಾಲ	
ನೆನೆವುದು + ಎನ್ನ		ಸುಡು + ಕಾಡು	
ಊರು + ಒಳಗೆ		ಹುಲಿ + ತೊಗಲು	
ಪರಿಮಳದ + ಉದಕ		ರಾಜ + ಈಶ್ವರ	
ಗಿರಿ + ಅನ್ನು		ಸಿಂಹಾಸನ + ಆರೋಹಣ	
ಸನ್ನೆ + ಅರಿತು		ವಿದ್ಯಾ + ಆಲಯ	
ಕರುಣೆ + ಇಂದ		ಮಹ + ಋಷಿ	
ಗೋ + ಅನ್ನು		ಲೋಕ + ಏಕವೀರ	
ಚಿತ್ + ಮಯ		ಅತಿ + ಅವಸರ	

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಇ. ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಂಧಿಯ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

'ಅ' ಪಟ್ಟಿ	'ಬ' ಪಟ್ಟಿ	ಉತ್ತರಗಳು
ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ	ಅನುನಾಸಿಕ ಸಂಧಿ	
ಅಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯ	ಆಗಮಸಂಧಿ	
ದೇವರ್ಷಿ	ಜಶ್ತ್ವಸಂಧಿ	
ವಾಗ್ದೇವಿ	ಆದೇಶಸಂಧಿ	
ಬಲ್ಲೆನೆಂದು	ಯಣ್‌ಸಂಧಿ	
ತಾಳೆಯಾಗು	ಶ್ಚುತ್ವಸಂಧಿ	
ಎಳೆಗರು	ಸವರ್ಣದೀರ್ಘಸಂಧಿ	
ಜಗಜ್ಜನನಿ	ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ	
ಅತ್ಯಂತ	ಗುಣಸಂಧಿ	

ಈ. ಸಂಧಿಪದಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಬಿಡಿಸಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

'ಅ' ಪಟ್ಟಿ	'ಬ' ಪಟ್ಟಿ	ಉತ್ತರಗಳು
ದಿಕ್ತಟ	ಕಾರಣ + ಅಂತರ	
ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ	ಆ + ಒಂಟೆ	
ಗಿರೀಶ	ಮೆಲ್ + ಮಾತು	
ಕಾರಣಾಂತರ	ಮೇ + ಇಸು	
ಇಂದ್ರಾದಿ	ಗಿರಿ + ಈಶ	
ಆವೊಂಟೆ	ದಿಕ್ + ತಟ	
ಮೇಯಿಸು	ಪ್ರತಿ + ಉತ್ತರ	
ಮೆಲ್ವಾತು	ಇಂದ್ರ + ಆದಿ	

NOT TO BE REPUBLISHED @KTBS

ಉ. ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಲೋಪ, ಆಗಮ, ಆದೇಶ ಸಂಧಿಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. ಉಳಿದ ಖಾಲಿ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಕನ್ನಡ ಸಂಧಿ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ತುಪ್ಪಳದಂತೆ	ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ	ಅಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ	ಮೆಲ್ವಾತು
ಗುರುವನ್ನು	ಕಂಬನಿ	ಬೆಳ್ಳಗಾಗಿ	ಇವನೊಬ್ಬ
ನೀರ್ವನಿ	ಸ್ವಾರಸ್ಯವಿಲ್ಲ	ಭಾವನೆಯುಂಟಾಯಿತು	ಕಡುವೆಳ್ಪು
ಮೌಲ್ಯವಿದೆ	ಸಿರಿಗನ್ನಡ	ಊರೊಳಗೆ	ನಿಮ್ಮಡಿ
ಈಯುದಕ	ಸ್ತ್ರೀಯರು	ಕಂಬನಿ	ಅಂದಗೆಟ್ಟು
ಶಕ್ತಿಗುಂದು	ನಿಜವಾಗಿ	ಮಳೆಯನ್ನು	ಮಗುವನ್ನು

ಲೋಪಸಂಧಿ	**ಆಗಮಸಂಧಿ**	**ಆದೇಶಸಂಧಿ**

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

ಊ. 1) ಮಾದರಿಯಂತೆ ಕನ್ನಡ ಸಂಧಿಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರದ ಪದವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮಾದರಿ: ದೇವರಿಂದ, ಹತ್ತೆಂಟು, ಕರೆಯನ್ನು, ಎಲ್ಲಿಂದ	**ಉತ್ತರ:** ಕೆರೆಯನ್ನು
ತಲೆಯೆತ್ತು, ಮೈಯನ್ನು, ಹೊಲವನ್ನು, ಮೈದೊಳೆ	
ಹನಿಗೂಡು, ಅಡಿಗಲ್ಲು, ಜಯವಾಗಲಿ, ಹಳೆಗನ್ನಡ	
ಅಂದಗೆಟ್ಟು, ಆವೊಂಟೆ, ಗೋವನ್ನು, ಕೌತುಕವಿದ್ದರೆ	
ಧರೆಗುರುಳಿ, ನಿನಗಲ್ಲದೆ, ನಿನಗೇಕೆ, ತೃಪ್ತಿಯಿಂದ	
ಮಳೆಗಾಲ, ನಿಲ್ದಾಣ, ಸಿರಿಗನ್ನಡ, ಗಾಬರಿಯಾಗು	
ಕಂಗೆಟ್ಟು, ಮೀಯಲು, ಮೇಯಿಸು, ಈಯುದಕ	
ಹೂವಿಂದ, ಕಟ್ಟಡವನ್ನು, ಅಡಿಗಲ್ಲು, ಒಂದೆಯೆಂಬ	
ಸಹಿಸಲಾರದೆ, ಊರೂರು, ಶಕ್ತಿಯನ್ನು, ತುತ್ತಾದಳು	
ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ, ನಿನಗಲ್ಲದೆ, ಶಾಂತಿಯರಮನೆ, ಗುರುವನ್ನು	

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

2. ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಸವರ್ಣದೀರ್ಘ ಸಂಧಿ, ಗುಣಸಂಧಿ, ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ, ಯಣ್ ಸಂಧಿಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ	ಅತ್ಯಂತ	ಮಹರ್ಷಿ	ಏಕೈಕ	ಜನೈಕ್ಯ
ದೇವೇಂದ್ರ	ರವೀಂದ್ರ	ಗುರೂಪದೇಶ	ಸುರೇಂದ್ರ	ಮಹೇಶ್ವರ
ಅಣ್ವಸ್ತ್ರ	ಸೂರ್ಯೋದಯ	ಸಭಾಂಗಣ	ದೇವಾಲಯ	ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ
ಮನ್ವಂತರ	ವಧೂಪೇತ	ರವೀಶ	ಚಂದ್ರೋದಯ	ಅತ್ಯವಸರ
ಜಾತ್ಯತೀತ	ವನೌಷಧ	ಕೋಟ್ಯಧೀಶ	ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ	ಲೋಕೈಕ
ರಾಜರ್ಷಿ	ಜಲೌಘ			

ಸವರ್ಣದೀರ್ಘ ಸಂಧಿ	ಗುಣಸಂಧಿ	ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ	ಯಣ್ ಸಂಧಿ

3. ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಜಶ್ತ್ವಸಂಧಿ, ಶ್ಚುತ್ವಸಂಧಿ, ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ, ಅನುನಾಸಿಕ ಸಂಧಿಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಷಡಾನನ	ಜಗಜ್ಜ್ಯೋತಿ	ಶರಚ್ಚಂದ್ರ	ದಿಗಂತ
ವಾಗ್ದೇವಿ	ಚಿದಾನಂದ	ಮನಶ್ಶುದ್ಧಿ	ವಾಙ್ಮಯ
ಅಜಂತ	ಷಣ್ಮುಖ	ಸನ್ಮಾನ	ಚಿನ್ಮಯ
ಷಡಾಂಗ	ಪಯಶ್ಶಯನ	ಅಬ್ಧಿ	ತನ್ಮಯ

ಜಶ್ತ್ವಸಂಧಿ	ಶ್ಚುತ್ವಸಂಧಿ	ಅನುನಾಸಿಕ ಸಂಧಿ

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

3. ಈ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಂಧಿ ಪದವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆದು ಸಂಧಿ ಹೆಸರನ್ನು ಸಹ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಔಷಧ ತಯಾರಿಸಲು ತುಳಸಿ, ಅಮೃತಬಳ್ಳಿ, ಒಂದೆಲಗ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

____

2. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರೂ ಅತ್ಯಂತ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಪಾಲ್ಗೊಂಡರು.

____

3. ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

____

4. ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಗೀತಾ ಕರಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಏಕೈಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ.

____

5. ನಮ್ಮ ಭಾರತವು ಜಾತ್ಯತೀತ ದೇಶವಾಗಿದೆ.

____

3. ಸಮಾಸಗಳು

ಅ. 1) ಮಾದರಿಯಂತೆ ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಬರೆದು ಸಮಾಸ ಪದಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ.

ಮಾದರಿ: ಮರದ + ಕಾಲು = ಮರಗಾಲು

ಅರಸನ + ಮನೆ =	
ತಲೆಯಲ್ಲಿ + ನೋವು =	
ದೇವರ + ಮಂದಿರ =	
ಬೆಟ್ಟದ + ತಾವರೆ =	
ವಯಸ್ಸಿನಿಂದ + ವೃದ್ಧ =	
ಪಕ್ಷಿಯ + ಗೂಡು =	
ಮೃಗಗಳ + ಆಲಯ =	
ಹಳೆಯದು + ಕನ್ನಡ =	
ಹಿರಿದು + ಬಾಗಿಲು =	
ಬಿಳಿಯದು + ಕೊಡೆ =	
ನೀಲವಾದ + ಸಮುದ್ರ =	
ಶ್ವೇತವಾದ + ವಸ್ತ್ರ =	
ಮೂರು + ಕಣ್ಣು =	
ಒಂದು + ಕಟ್ಟು =	
ಕೈಯ + ಅಡಿ =	
ರಾಮನೂ + ಲಕ್ಷ್ಮಣನು =	
ತಲೆಯನ್ನು + ಕೊಡವಿ =	
ಕಣ್ಣನ್ನು + ತೆರೆದನು =	
ಕೈಯನ್ನು + ಮುಗಿ =	
ಅದು + ಕಲ್ಲು =	
ಇವನು + ಹುಡುಗ =	

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

2) ಮಾದರಿಯಂತೆ ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಬರೆದು ಸಮಾಸದ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

	ಸಮಾಸ ಪದ	**ಸಮಾಸದ ಹೆಸರು**
ಕಣ್ಣಿನಿಂದ + ಕುರುಡ	ಕಣ್ಣುಗುರುಡ	ತತ್ಪುರುಷ ಸಮಾಸ
ಪಿರಿದು + ಜೇನು		
ಹೊಸತು + ಕನ್ನಡ		
ದಿವ್ಯವಾದ + ಪ್ರಕಾಶ		
ಎರಡು + ಮಡಿ		
ಮೂರು + ಗಾವುದ		
ಪಂಚ + ಇಂದ್ರಿಯ		
ಅದು + ಮನೆ		
ಇವನು + ಮನುಷ್ಯ		
ನೆಯ್ದುದು + ವಸ್ತ್ರ		
ಮನೆಯನ್ನು + ಕಟ್ಟಿದನು		
ಮೈಯನ್ನು + ಮರೆತು		
ಕೈಯಂ + ಪಿಡಿದು		
ಮಾಡಿದುದು + ಅಡುಗೆ		
ತಿಂದುದು + ಕೂಳು		
ಸಿಡಿದುದು + ಮದ್ದು		
ತಲೆಯ + ಮುಂದು		
ಹುಬ್ಬಿನ + ಕೊನೆ		
ಬಾಗಿಲ + ಮುಂದು		
ಕಾಲಿನ + ಅಡಿ		
ಮೂರು ಕಣ್ಣು ಉಳ್ಳವನು ಆವನು		
ನಾಲ್ಕು ಮೊಗ ಉಳ್ಳವನು ಆವನು		
ಚಕ್ರವನ್ನು ಪಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಉಳ್ಳವನು ಆವನು		

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಆ. ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಸ ಪದವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆದು ಸಮಾಸದ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಕೆಲವರು ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಅರಮನೆ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ.

____

2. ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಬಾವಿಗಳು ಬತ್ತಿಹೋಗಿವೆ.

____

3. ರಾಜರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಆನೆಕುದುರೆಒಂಟೆಗಳನ್ನೂ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು.

____

4. ಹೆಜ್ಜೇನು ಕಚ್ಚಿದರೆ ತುಂಬಾ ನೋವಾಗುತ್ತದೆ.

____

5. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮಹತ್ವ ತಿಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

____

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಇ. ಎಲ್ಲಾ ಸಮಾಸಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಒಂದೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ.

ಕ್ರ.ಸಂ	ಸಮಾಸದ ಹೆಸರು	ಉದಾಹರಣೆ

ಈ. ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಪೂರ್ವಪದ ಮತ್ತು ಉತ್ತರಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮರೆತು	ಪಿಡಿದು	ಅದು
ಕೈಯ	ಮನೆ	ಮನೆಯನ್ನು
ಹುಡುಗ	ಮೈಯನ್ನು	ಮನುಷ್ಯ
ಕಟ್ಟಿದನು	ಇವನು	ತಿಂದುದು
ಆ ಕೂಳು	ಅಡುಗೆ	ಮದ್ದು
	ಮಾಡಿದುದು	ಸಿಡಿದುದು

ಪೂರ್ವಪದ	ಉತ್ತರಪದ

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಉ. ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಷಣ್ಮುಖ – __________
2. ಸನ್ಮಾನ – __________
3. ತನ್ಮಯಿ – __________
4. ಚಿನ್ಮಯ – __________
5. ಸನ್ಮಣಿ – __________
6. ಚಿನ್ಮೂಲ – __________
7. ಮುಂದೆಲೆ – __________

4. ಗಾದೆಗಳು

ಅ. ಗಾದೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ.

ಮಾದರಿ: ಸಂಕಟ ಬಂದಾಗ, ವೆಂಕಟರಮಣ

ಆಳಾಗಬಲ್ಲವನು ______________________

ದೂರದ ಬೆಟ್ಟ ______________________

ಆಪತ್ತಿಗಾದವನೆ ______________________

ಮುಳ್ಳನ್ನು ______________________

ಕೈಗೆ ಬಂದ ತುತ್ತು ______________________

ಅತಿ ಆಸೆ ______________________

ಅಲ್ಪರ ಸಂಗ ______________________

ಅಲ್ಪವಿದ್ಯಾ ______________________

ಆಚಾರವೇ ಸ್ವರ್ಗ______________________

ಆಕಳು ಕಪ್ಪಾದರೆ ______________________

ಉಪ್ಪಿಗಿಂತ ರುಚಿಯಿಲ್ಲ ______________________

ಗಿಡವಾಗಿ ಬಗ್ಗದ್ದು______________________

ಕೈ ಕೆಸರಾದರೆ ______________________

ತುಂಬಿದ ಕೊಡ ______________________

ಆ. ಅದಲು-ಬದಲಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗಾದೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮಾದರಿ: ಒಳ್ಳೆಯದಾದರೆ/ನಾಲಗೆ/ಒಳ್ಳೆಯದು/ನಾಡೆಲ್ಲಾ –

ನಾಲಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾದರೆ ನಾಡೆಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ವರುಷ / ಕುಂಬಾರನಿಗೆ / ನಿಮಿಷ / ದೊಣ್ಣೆಗೆ

____

ಬಂದದ್ದು / ಪಂಚಾಮೃತ / ಪಾಲಿಗೆ

____

ನಾರಿ / ಮುನಿದರೆ / ಮಾರಿ / ಒಲಿದರೆ

____

ಕೂತು / ಕುಡಿಕೆ / ಉಂಡರೆ / ಹೊನ್ನು ಸಾಲದು

____

ಜಗಳದಲಿ / ಹೆಂಡಿರ / ಕೂಸು / ಗಂಡ / ಬಡವಾಯ್ತು

____

ಮಗ / ಗುರುವಿನಂತೆ / ತಂದೆಯಂತೆ / ಶಿಷ್ಯ

____

ನೂಲಿನಂತೆ / ಮಗಳು / ಸೀರೆ / ತಾಯಿಯಂತೆ

____

NOT TO BE REPUBLISHED ©KTBS

ಇ. ಕೆಳಗಿನ ಗಾದೆ / ಹೇಳಿಕೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಸಮರ್ಥ ಉತ್ತರವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

1. "ಮೋಹ ಮುಸುಕಿದ ಬುದ್ಧಿ ಸರ್ವನಾಶದ ಸಿದ್ಧಿ."

A. ವ್ಯಾಮೋಹವು ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧಿಗೆ ಕಾರಣ.

B. ಬುದ್ಧಿಗೆ ಮೋಹ ಮುಸುಕಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಸರ್ವನಾಶ.

C. ಸರ್ವನಾಶಕ್ಕೆ ಮೋಹಬುದ್ಧಿಯೇ ಕಾರಣ.

D. ವ್ಯಾಮೋಹ ಬಿಟ್ಟು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಬೇಕು.

2. "ಬೆಳ್ಳಗಿರುವುದೆಲ್ಲಾ ಹಾಲಲ್ಲ."

A. ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ಮಜ್ಜಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳ್ಳಗಿರುತ್ತವೆ.

B. ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಹಾಲು ಬೆಳ್ಳಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

C. ಬೆಳ್ಳಗಿದೆ ಎಂದಾಕ್ಷಣ ಹಾಲೆಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು.

D. ಬಾಹ್ಯಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಆಂತರಿಕ ಸೌಂದರ್ಯ ಮುಖ್ಯ.

3. "ತುಂಬಿದ ಕೊಡ ತುಳುಕುವುದಿಲ್ಲ."

A. ಕೊಡ ತುಳುಕದಿರಲು ಅದು ತುಂಬಿರಬೇಕು.

B. ಜ್ಞಾನಿಯಾಗಲು ಆತ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.

C. ತಿಳಿದ ಜ್ಞಾನಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

D. ಅಲ್ಪ ಜ್ಞಾನಿ ತುಳುಕಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

4. "ಕಟ್ಟುವುದು ಕಠಿಣ, ಕೆಡಹುವುದು ಸುಲಭ."

A. ಕಟ್ಟುವಾಗ ಕೆಡಹುದು ಸುಲಭ

B. ಕಠಿಣವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಕೆಡಹುವುದು ಕಷ್ಟ.

C. ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡಲು ಶ್ರಮ ವಹಿಸಬೇಕು, ಹಾಳು ಮಾಡಲು ಶ್ರಮದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.

D. ಶ್ರಮದಿಂದ ಗಳಿಸಿದ್ದು, ಕಳೆಯಲು ಶ್ರಮದ ಆಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.

5. "ಶಕ್ತಿಗಿಂತ ಯುಕ್ತಿ ಮೇಲು."

A. ದೇಹ ಶಕ್ತಿಗಿಂತ ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿ ದೊಡ್ಡದು.

B. ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಗೆಲ್ಲಲಾಗದ್ದನ್ನು ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಗೆಲ್ಲಬೇಕು.

C. ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಗಿಂತ ದೇಹ ಶಕ್ತಿ ದೊಡ್ಡದು.

D. ಗೆಲ್ಲಲು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಬೇಕು.

©KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಈ. ಕೆಳಗಿನ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಕೈ ಕೆಸರಾದರೆ ಬಾಯಿ ಮೊಸರು.

2. ಹಾಸಿಗೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ಕಾಲು ಚಾಚು.

3. ಅತಿ ಆಸೆ ಗತಿ ಕೇಡು.

4. ಹಿತ್ತಲ ಗಿಡ ಮದ್ದಲ್ಲ.

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

5. ದೂರದ ಬೆಟ್ಟ ಕಣ್ಣಿಗೆ ನುಣ್ಣಗೆ

____

____

____

____

____

6. ದೇಶ ಸುತ್ತಿ ನೋಡು ಕೋಶ ಓದಿ ನೋಡು.

____

____

____

____

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸ್ವಯಂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಕಲಿಕಾ ಸೂಚಕಗಳು	☺	😐	☹
1.	ಗಾದೆಮಾತುಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ವಿವರಿಸುವೆ			
2.	ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಕಥೆಗಳನ್ನ ಓದಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆ			
3.	ಪಾತ್ರಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವೆ.			

ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ:

ಅತ್ಯುತ್ತಮ ☐ **ಉತ್ತಮ** ☐ **ಸಾಧಾರಣ** ☐

5. ಕಿರುಪರೀಕ್ಷೆ – 1

1. ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆದು ಸಂಧಿ ಹೆಸರು ಬರೆಯಿರಿ.

(ಅ) ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ – ________ ________

(ಆ) ಹಗಲುಗನಸು – ________ ________

(ಇ) ಹೊಲವನ್ನು – ________ ________

(ಈ) ಊರೂರು – ________ ________

(ಉ) ಮನೆಯನ್ನು – ________ ________

2. ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಬರೆದು ಸಮಾಸದ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

(ಅ) ಅರಸನ + ಮನೆ – ________ ________

(ಆ) ಗಿಡಗಳೂ + ಮರಗಳೂ – ________ ________

(ಇ) ಹಿರಿದು + ಬಾಗಿಲು – ________ ________

(ಈ) ಕೈಯ + ಅಡಿ – ________ ________

(ಉ) ಇವನು + ಹುಡುಗ – ________ ________

3. ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರದ ಪದವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಬರೆಯಿರಿ.

(ಅ) ಮಳೆಗಾಲ, ನೆನಪಿರಲಿ, ಸಿರಿಗನ್ನಡ, ಮೈದೊಳೆ ________

(ಆ) ಗಿಡವನ್ನು, ರೋಗವನ್ನು, ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ, ಸಿರಿಯನ್ನು ________

(ಇ) ದೇವಾಲಯ, ಅತ್ಯಂತ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಗಿರೀಶ ________

4. ಈ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿರಿ.

(ಅ) ಗಿಡವಾಗಿ ಬಗ್ಗದ್ದು ________________

(ಆ) ಕೂತು ಉಣ್ಣುವವನಿಗೆ ಕುಡಿಕೆ ________________

(ಇ) ಇಬ್ಬರ ಜಗಳ ________________

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

5. ಈ ಗಾದೆ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

(ಅ) ದೇಶ ಸುತ್ತು ಕೋಶ ಓದು.

6. (ಅ) ನಿಮ್ಮ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಕನಿಷ್ಟ ಆರು/ಏಳು ವಾಕ್ಯಗಳಿರಲಿ)

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

7. (ಅ) ಸಮಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವಿಧ? ಅವು ಯಾವುವು?

ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ:

ಅತ್ಯುತ್ತಮ		ಉತ್ತಮ		ಸಾಧಾರಣ	

6. ಕ್ರಿಯಾಪದ

ಸಕರ್ಮಕ, ಅಕರ್ಮಕ ಧಾತುಗಳು

ಅ. ಕೆಳಗಿನ ಕ್ರಿಯಾಪದದಲ್ಲಿರುವ ಧಾತು ಗುರುತಿಸಿ ಅದು ಸಕರ್ಮಕವೇ ಅಥವಾ ಅಕರ್ಮಕವೇ ಎಂದು ಬರೆಯಿರಿ.

ರಕ್ಷಿಸುವನು	ಬದುಕಿದನು	ತಿಂದನು
ಮಲಗಿತು	ಬಾಳಿದನು	ಬರುವರು
ಓಡಿದಳು	ಕಟ್ಟಿದರು	ಹೋದನು
ಓದಿದರು	ಸೇರಿದರು	ಎದ್ದಳು
ಹೊಳೆದನು	ಹೊಳೆಯುತ್ತದೆ	ಉರುಳಿದವು

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಕ್ರಿಯಾಪದ	ಧಾತು	ಸಕರ್ಮಕ/ ಅಕರ್ಮಕ
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			

ಕ್ರಿಯಾಪದ ಕಾಲ

1. ಕೆಳಗಿನ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ =	7. ಹೋಗುವೆನು =
2. ತಿನ್ನುವಿರಿ =	8. ಬರುವೆನು =
3. ಇದ್ದಾರೆ =	9. ತಂದರು =
4. ಮಾಡಿದನು =	10. ಇಟ್ಟೆನು =
5. ಹೇಳಿದಳು =	11. ಮಲಗಿತು =
6. ಕೇಳುತ್ತೇನೆ =	12. ತಿನ್ನುತ್ತದೆ =

2. ಕೆಳಗಿನ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳನ್ನು ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಹಾಡುತ್ತಾಳೆ (ಭೂತಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ) ____________
2. ನೋಡಿದೆನು (ಭವಿಷ್ಯತ್‌ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ) ____________
3. ಹೇಳುವೆನು (ವರ್ತಮಾನಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ) ____________
4. ತಿಂದೆನು (ಭವಿಷ್ಯತ್‌ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ) ____________
5. ಬರೆಯುವಳು (ವರ್ತಮಾನಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ) ____________
6. ಹೋಗುವೆನು (ಭೂತಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ) ____________
7. ಬರುತ್ತೇನೆ (ಭವಿಷ್ಯತ್‌ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ) ____________
8. ನೋಡುವೆನು (ವರ್ತಮಾನಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ) ____________
9. ಇದ್ದಾರೆ (ಭವಿಷ್ಯತ್‌ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ) ____________
10. ಓದುತ್ತಾರೆ (ಭೂತಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ) ____________

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

3. ಕೆಳಗಿನ ಕ್ರಿಯಾಪದದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಲ ಸೂಚಕ ಪ್ರತ್ಯಯ ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಹೇಳುತ್ತಾರೆ –	2. ಕರೆಯುವಳು –
3. ಮಾಡುತ್ತೇನೆ –	4. ಹಾಡುವಳು –
5. ಇಟ್ಟೆವು –	6. ಹೋದರು –

7. ಬಂದನು –	8. ಇರುವನು –
9. ತಿನ್ನುವರು –	10. ಹೋದಳು –
11. ನೋಡಿದವು –	12. ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ –

4. ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಮಗುವು ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತದೆ. (ಭವಿಷ್ಯತ್‌ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ)

2. ನಾಯಿಯು ಅನ್ನವನ್ನು ತಿಂದಿತು. (ಭವಿಷ್ಯತ್‌ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ)

3. ರಾಧೆಯು ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡುವಳು. (ಭೂತಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ)

4. ಅವರು ಊರಿಗೆ ಹೋಗುವರು. (ವರ್ತಮಾನಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ)

5. ರಹೀಮನು ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸುವನು. (ವರ್ತಮಾನಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ)

6. ಕಮಲಳು ಪದ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯುವಳು. (ಭೂತಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ)

7. ಹಕ್ಕಿಯು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದೆ. (ಭವಿಷ್ಯತ್‌ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ)

8. ಹುಸೇನನು ಚಲನಚಿತ್ರವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿದನು. (ವರ್ತಮಾನಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ)

9. ಮೇರಿಯು ಜಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗುವಳು. (ಭೂತಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ)

10. ಸಿಂಹವು ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಇಣುಕಿ ನೋಡುವುದು. (ವರ್ತಮಾನಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ)

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

5. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಭೀಮನು ಚೆಂಡನ್ನು ಎಸೆಯಲಿ. (ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ ರೂಪಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ)

____

2. ಕವಿಯು ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆದಾನು. (ವಿಧ್ಯರ್ಥಕ ರೂಪಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ)

____

3. ರಮೇಶನು ಹೊಲವನ್ನು ಕೊಂಡಾನು. (ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ ರೂಪಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ)

____

4. ಮರದಿಂದ ಹಣ್ಣು ಉದುರಲಿ. (ಸಂಭಾವನಾರ್ಥಕ ರೂಪಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ)

____

5. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದಾರು. (ವಿಧ್ಯರ್ಥಕ ರೂಪಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ)

____

6. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿಸಿಯಾರು. (ವಿಧ್ಯರ್ಥಕ ರೂಪಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ)

____

7. ಮಕ್ಕಳು ಗಿಡವನ್ನು ನೆಡಲಿ. (ಸಂಭಾವನಾರ್ಥಕ ರೂಪಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ)

____

8. ಇಂದು ಮಳೆಯು ಬಂದೀತು. (ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ ರೂಪಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ)

____

9. ದೇವರು ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ. (ಸಂಭಾವನಾರ್ಥಕ ರೂಪಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ)

____

10. ಅವರು ನಾಳೆ ಬರಲಿ. (ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ ರೂಪಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ)

____

6. ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗೆರೆ ಎಳೆದ ಕ್ರಿಯಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ಮಾದರಿಯಂತೆ ಗುರುತಿಸಿ.

ರಾಮನು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು **ಓದಲಿ** – ವಿಧ್ಯರ್ಥಕ ಕ್ರಿಯಾಪದ

ಅವರು ಊರಿಗೆ **ಹೋದಾರು** – ಸಂಭಾವನಾರ್ಥಕ ಕ್ರಿಯಾಪದ

ಸುಮಿತ್ರಳು ಹಣ್ಣನ್ನು **ತಿನ್ನಳು** – ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ ಕ್ರಿಯಾಪದ

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

1. ಸುರೇಶನು ಕೆಲಸವನ್ನು **ಮಾಡನು**: ____________
2. ಸವಿತಾಳು ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು **ಓದಿಯಾಳು**: ____________
3. ದಿನೇಶನು ಹೊಲವನ್ನು **ಉಳಲಿ**: ____________
4. ಗ್ರೇಸಿಯು ಕೋಲಾವನ್ನು **ಕುಡಿಯಳು**: ____________
5. ಅಬ್ದುಲ್ಲನು ಶಾಲೆಗೆ **ಬಂದಾನು**: ____________
6. ಮೀರಳು ಸಂತೆಗೆ **ಹೋಗಲಿ**: ____________
7. ಅರ್ಜುನನು ಊರಿಗೆ **ಹೋದಾನು**: ____________
8. ರಾಣಿಯು ಆಟವನ್ನು **ಆಡಳು**: ____________
9. ಮಗುವು ನಿದ್ದೆ **ಮಾಡಲಿ**: ____________
10. ನೀನು ಶಾಲೆಗೆ **ಬಾ**: ____________

7. ವಿಧ್ಯರ್ಥಕ, ಸಂಭಾವನಾರ್ಥಕ ಮತ್ತು ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳಿರುವ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ.

1. ____________
2. ____________
3. ____________
4. ____________
5. ____________
6. ____________
7. ____________
8. ____________
9. ____________
10. ____________
11. ____________
12. ____________

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

7. ಕರ್ತರಿ – ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗ

1. **ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಕರ್ತರಿ ರೂಪಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ.**

1. ದುರ್ಯೋಧನನು ಭೀಮನಿಂದ ಮೂದಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟನು.

____

2. ಪಾರಿವಾಳಗಳು ಬೇಡನಿಂದ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟವು.

____

3. ಮಗುವು ತಾಯಿಯಿಂದ ಮಲಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

____

4. ಪುಸ್ತಕವು ಹುಡುಗನಿಂದ ಓದಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

____

5. ಹರ್ಷವರ್ಧನನು ಇಮ್ಮಡಿ ಪುಲಕೇಶಿಯಿಂದ ಸೋಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟನು.

____

6. ನಾಟಕವು ರಮೇಶನಿಂದ ನೋಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

____

7. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತವು ಗದುಗಿನ ನಾರಣಪ್ಪನಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

____

8. ಹುಲ್ಲು ಹಸುವಿನಿಂದ ತಿನ್ನಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

____

9. ಬೆಳೆಯು ರೈತನಿಂದ ಬೆಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

____

10. ಬಾಗಿಲು ಜೋಸೆಫ್‌ನಿಂದ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

____

NOT TO BE REPUBLISHED @KTBS

2. ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಕರ್ಮಣಿ ರೂಪಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ.

1. ತಾಯಿಯು ಅಡುಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದಳು.

____

2. ರಾಮನು ಗಿಡವನ್ನು ನೆಟ್ಟನು.

____

3. ರಹೀಮನು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಿದನು.

____

4. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆಟವನ್ನು ಆಡಿದರು.

____

5. ಶಿಲ್ಪಿಗಳು ಗುಡಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು.

____

6. ಜಾನನು ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿಂದನು.

____

7. ನಾಯಿಯು ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಿತು.

____

8. ರೈತನು ಹೊಲವನ್ನು ಉಳುತ್ತಾನೆ.

____

9. ಭೀಮನು ದುರ್ಯೋಧನನ ತೊಡೆಯನ್ನು ಮುರಿದನು.

____

10. ಪಂಪನು ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆದನು.

____

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

8. ಸಂಭಾಷಣೆ

ಅ. ಈ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಓದಿ ಕಥೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕಾಡಿನ ಬಾಲಕ ಏಕಲವ್ಯನು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಬಿಲ್ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯಲು ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವನು.

(ಏಕಲವ್ಯ ದ್ರೋಣರ ಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಎರಗುತ್ತಾನೆ.)

ದ್ರೋಣ : ಏಳು, ಮೇಲೇಳು ಮಗು; ನೀನು ಯಾರಪ್ಪ?

ಏಕಲವ್ಯ : ನಾನೊಬ್ಬ ಕಾಡಿನ ಬಾಲಕ. ನನ್ನ ಹೆಸರು ಏಕಲವ್ಯ.

ದ್ರೋಣ : ನನ್ನಿಂದ ಏನಾಗಬೇಕು ಹೇಳು ಕಂದ!

ಏಕಲವ್ಯ : ನಾನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯಲು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ ಗುರುಗಳೆ.

ದ್ರೋಣ : ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ನಿನ್ನಂಥವರಿಗೆ ಕಲಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ನಾನು ರಾಜಕುಮಾರರಿಗೆ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಿನಗೆ ಕಲಿಸಲು ವೇಳೆ ಇಲ್ಲ.

ಏಕಲವ್ಯ : ನನಗೂ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಕಲಿಸಿದರೆ ಆಗಬಹುದಲ್ಲವೆ ಗುರುಗಳೆ (ವಿನಯದಿಂದ ಬೇಡುವನು)

ದ್ರೋಣ : ಹೌದು, ಆಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವವರು ರಾಜಕುಮಾರರು ಮಾತ್ರ. ಅವರೊಡನೆ ನಿನಗೆ ಕಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಏಕಲವ್ಯ : (ವಿನಯದಿಂದ) ಏಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಗುರುಗಳೇ? ನಾನು ಅವರಂತೆ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲವೆ?

ದ್ರೋಣ : ಶಿವಾ ಶಿವಾ ಅಲ್ಲ ಎಂದವರಾರು ಮಗು, ಎಲ್ಲರಂತೆ ನೀನೂ ಕಲಿಯಲು ಅರ್ಹ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಏಕಲವ್ಯ : ಆಗಲಿ ಗುರುದೇವ ನನ್ನನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನೀವೇ ನನ್ನ ಗುರುಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಿ.

ದ್ರೋಣ : ಶ್ರದ್ಧೆ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ನಿನ್ನಂಥವರಿಗೆ ನನ್ನ ಆಶೀರ್ವಾದ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಬಿಲ್ವಿದ್ಯೆ ಪ್ರವೀಣನಾಗು. ಹೋಗಿ ಬಾ ಕಂದ. ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ.

ಕಥೆಯ ರೂಪ:

____

____

____

____

____

____

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಕೆಳಗಿನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಗಮನವಿಟ್ಟು ನೋಡಿ. ಇವರ ಮಧ್ಯೆ ನಡೆದಿರಬಹುದಾದ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಈ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪಟ್ಟಣದ ರಾಮು ಹಾಗೂ ಹಳ್ಳಿಯ ಸುರೇಶ ಇವರಿಬ್ಬರ ನಡುವೆ ತೋಟದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಂಭಾಷಣೆ)

ರಾಮು : ಏಯ್, ಸುರೇಶ, ಏನೋ ಇದು? ಎಲೆನೇ ಇಲ್ಲದ ಕರಿಬಳ್ಳಿ

ಸುರೇಶ : ಓ! ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ ಬಿಡು, ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಹಂಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹೌದು ಒಂಥರ ಬಳ್ಳಿ ಹಂಗೆ ಕಾಣ್ತದೆ ಅಲ್ವಾ. (ಇಬ್ಬರೂ ನಗುವರು, ರಾಮು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಗಮನಿಸುವನು)

ರಾಮು : ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೀರು ತೊಟ್ಟಿಕ್ತಾ ಇದ್ಯಲ್ಲೋ

ಸುರೇಶ : ಇದನ್ನು ಡ್ರಿಪ್ ನೀರಾವರಿ ಅಂತಾರ್ ಕಣೋ ರಾಮು

ರಾಮು : ಹಾಗಂದರೆ ಏನೋ?

ಸುರೇಶ : ಈಗ ನಮ್ಮ ತೋಟಕ್ಕೆಲ್ಲ ನೀರು ಹಾಯಿಸಬೇಕು ಅಂದರೆ ಎಷ್ಟು ದಿನ ಬೇಕು ಹೇಳು, ಕಡಿಮೆ ಅಂದ್ರುನೂ ಐದಾರು ದಿನಾನಾದ್ರೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಹಂಗಲ್ಲ ನೋಡು ಈ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪೈಪುಗಳ ಮೂಲಕ ನೀರು ಹನಿಹನಿಯಾಗಿ ಮರದ ಬುಡಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಬೀಳ್ತಾ ಇರ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಮತ್ತೆ ಇದನ್ನು 'ಹನಿ ನೀರಾವರಿ' ಅಂತಾನು ಕರೆಯೋದು.

ರಾಮು : ನೀರು ಯಾವಾಗಲೂ ಬೀಳ್ತಾನೆ ಇರುತ್ತದಾ?

ಸುರೇಶ : ಹೌದು, ಇದರಿಂದ ಮರ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಸದಾ ನೀರು ದೊರೆಯೋದಲ್ದೆ, ಗಿಡದ ಬಳಿಯೇ ನೀರು ಹನಿ ಹನಿಯಾಗಿ ಸದಾ ಬೀಳುವುದರಿಂದ ಬೀಳುವ ನೀರೆಲ್ಲಾ ಗಿಡದ ಬೇರುಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ರಾಮ : ಇದರಿಂದ ಕಳೆಗಳೂ ಕಡಿಮೆ ಇವೆ ಅಲ್ಲವೆ?

ಸುರೇಶ : ಹೌದು, ಮೊದಲು (ಸ್ಪ್ರಿಂಕ್ಲರ್) ತುಂತುರು ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ನೀರು ಹಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ನೀರು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಬೀಳ್ತಿತ್ತು ಕಳೆನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಇತ್ತು. ನೀರು ವ್ಯರ್ಥ ಆಗಿತ್ತು.

ರಾಮು : ನೀರನ್ನು ಈ ಕಾಲುವೆಯಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಹರಿಸಲೂಬಹುದು ಅಲ್ವಾ?

ಸುರೇಶ : ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಸಿಕ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಗಿಡಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ನೀರನ್ನು ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ಮಿತವಾಗಿ ಬಳಸಲು ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಪದ್ಧತಿ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ.

ರಾಮು : ಸರಿ ಕಣೋ ಸುರೇಶ, ಎಷ್ಟೋ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಯೋಗಾನೋ ಇದು. ಇದರಿಂದ ನೀರು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಹಾಳಾಗ್ಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಬಿಡು. ನೀರು ಎಷ್ಟು ಅಮೂಲ್ಯ ಅನ್ನೋದನ್ನ ನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಸಲ ವಾರಗಟ್ಟಲೆ ನೀರೇ ಬರೋದಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ನಲ್ಲಿಯ ಹತ್ತಿರ ನೂರಾರು ಬಿಂದಿಗೆಗಳು ಸಾಲುಗಟ್ಟಿ ನಿಂತು ಬಿಡ್ತಾವೆ.

ಸದ್ಯ ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ಬಂದು ಈ ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೂ ಇದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

©KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು:

1. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೀರು ತೊಟ್ಟಿಕ್ತಾ ಇದ್ಯಲ್ಲೊ ಎಂದು ರಾಮು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸುರೇಶನ ಉತ್ತರವೇನು?

2. ನೀರು ಯಾವಾಗಲೂ ಬೀಳ್ತಾನೆ ಇರುತ್ತದಾ ಎಂದು ರಾಮು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸುರೇಶ ಏನೆಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದನು?

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸ್ವಯಂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಕಲಿಕಾ ಸೂಚಕಗಳು	☺	😐	☹
1.	ಕಥೆಗಳು/ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಮೌಖಿಕ/ಲಿಖಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಂಸಿಸುವೆನು			
2.	ಸಂಭಾಷಣೆಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಬರೆಯುವೆ			
3.	ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಕರ್ತರಿ-ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವೆ			
4.	ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣದ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವೆ			

ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ:

ಅತ್ಯುತ್ತಮ		ಉತ್ತಮ		ಸಾಧಾರಣ	

9. ಕಿರುಪರೀಕ್ಷೆ – 2

I. ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳ ತುಂಬಿರಿ.

1. 'ಎಸೆಯಲಿ' ಪದದ ಕ್ರಿಯಾಪದ ರೂಪ ______________________
2. 'ಬಂದಾನು' ಕ್ರಿಯಾಪದವನ್ನು ವಿಧ್ಯರ್ಥಕ ರೂಪಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದಾಗ ಹೀಗೆ ಬದಲಾಗುವುದು ______________________
3. 'ಹೇಳುತ್ತಾರೆ' ಕ್ರಿಯಾಪದವು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿದೆ ______________________
4. 'ನೋಡರು' ಪದವನ್ನು ವಿಧ್ಯರ್ಥಕಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದರೆ ______________________ ಆಗಿ ಬದಲಾಗುವುದು.
5. 'ಬರನು' ಪದದಲ್ಲಿರುವ ಅಖ್ಯಾತ ಪ್ರತ್ಯಯ ______________________

II. ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

	ಎ		ಬಿ	ಉತ್ತರ
1.	ಬರಲಿ	–	ಸಂಭಾವನಾರ್ಥಕ	______
2.	ನೋಡಿಯಾರು	–	ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ	______
3.	ಹೇಳರು	–	ವಿಧ್ಯರ್ಥಕ	______
4.	ಬರುವೆನು	–	ಭೂತಕಾಲ	______
5.	ಹಾಡಿದಳು	–	ಭವಿಷ್ಯತ್‌ಕಾಲ	______

III. ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕರ್ಮಣಿರೂಪಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ.

1. ಸಂಕೇತನು ಮರವನ್ನು ಏರಿದನು.

____

2. ಜಾನ್ಸಿಯು ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡಿದಳು.

____

3. ಬೆಕ್ಕು ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಯಿತು.

____

4. ದಿನೇಶನು ಆಟವನ್ನು ಆಡಿದನು.

____

5. ಕವಿಯು ಕಾವ್ಯವನ್ನು ವಾಚಿಸಿದನು.

____

NOT TO BE REPUBLISHED @KTBS

IV. ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಕರ್ತರಿರೂಪಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ.

1. ಜಿಂಕೆಯು ಹುಲಿಯಿಂದ ಬೇಟೆಯಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

____

2. 'ಅಭಿಜ್ಞಾನ ಶಾಕುಂತಲ' ನಾಟಕವು ಕಾಳಿದಾಸನಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

____

3. ಪುಸ್ತಕವು ರಾಜೇಶನಿಂದ ಓದಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

____

4. ದೇವರು ಭಕ್ತರಿಂದ ಆರಾಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟನು.

____

5. ಪದ್ಯವು ಕಮಲಳಿಂದ ವಾಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

____

V. ನಾಲ್ಕು ಆಯ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1. 'ಕಡಿದನು' ಕ್ರಿಯಾಪದವನ್ನು ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದಾಗ _______________

   (a) ಕಡಿಯಲಿ (b) ಕಡಿಯನು (c) ಕಡಿದಾನು (d) ಕಡಿಯುತ್ತಾನೆ

2. ಕಮಲಳು ಮಾಲೆಯನ್ನು **<u>ಕಟ್ಟಿದಳು</u>**. ಗೆರೆ, ಎಳೆದ ಕ್ರಿಯಾಪದವು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿದೆ. _______________

   (a) ಭವಿಷ್ಯತ್ (b) ಭೂತ (c) ವರ್ತಮಾನ (d) ವಿಧ್ಯರ್ಥಕ

3. 'ನೋಡಿದೆನು' ಕ್ರಿಯಾಪದದಲ್ಲಿರುವ ಅಖ್ಯಾತ ಪ್ರತ್ಯಯ _______________

   (a) ಅನು (b) ಎನು (c) ಅದು (d) ಅಳು

4. 'ಹೇಳುತ್ತೇನೆ' ಕ್ರಿಯಾಪದವನ್ನು ವಿಧ್ಯರ್ಥಕ ರೂಪಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದಾಗ _______________

   (a) ಹೇಳಲಿ (b) ಹೇಳಿಯಾಳು (c) ಹೇಳೀತು (d) ಹೇಳುವನು

5. 'ಬರುವನು' ಕ್ರಿಯಾಪದವು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿದೆ _______________

   (a) ಭೂತ (b) ವರ್ತಮಾನ (c) ಭವಿಷ್ಯತ್ (d) ವಿಧ್ಯರ್ಥಕ

© KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

VI. ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು ಸಂಭಾಷಣೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿ.

ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ಇತಿಹಾಸದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಚಕ್ರವರ್ತಿ. ಆತನ ಪ್ರಧಾನಿ ಚಾಣಕ್ಯ. ಇಬ್ಬರೂ ಒಮ್ಮೆ ಜನರ ಕಷ್ಟ–ಸುಖ ಅರಿಯಲು ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ವೇಷ ಬದಲಿಸಿ ಸಂಚಾರ ಹೊರಟರು. ಆಗ ಚಳಿಗಾಲದ ಸಮಯ, ಬಹಳ ಚಳಿಯಿತ್ತು. ಬೀದಿಯ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬಡಜನ ಚಳಿಯಿಂದ ನಡುಗುತ್ತಾ ಮುದುಡಿ ಮಲಗಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ರಾಜ ನೋಡಿದನು. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಕಂಬಳಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದನು. ಚಾಣಕ್ಯನಿಗೆ "ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಕಂಬಳಿ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ರಾಜನ ಆದೇಶದಂತೆ, ಸಿದ್ಧವಾದ ಕಂಬಳಿಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಚಾಣಕ್ಯನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಯಿತು. ಕಳ್ಳರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯ ತಿಳಿದು ಚಾಣಕ್ಯನ ಮನೆಗೆ ಕನ್ನ ಹಾಕಿದರು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಬಳಿ ರಾಶಿಯೇ ಇದ್ದರೂ ಚಾಣಕ್ಯ ಮತ್ತು ಅವನ ತಾಯಿ ಅವನ್ನು ಹೊದೆಯದೆ ಚಳಿಯಲ್ಲಿ ಮುದುಡಿ ಹರಿದ ಕಂಬಳಿಯನ್ನು ಹೊದ್ದು ಮಲಗಿದ್ದರು. ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಹೊಸ ಕಂಬಳಿ ಹೊದೆಯದೆ ಹಾಗೆ ಮಲಗಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಕಳ್ಳರು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟರು. ತಾವು ಬಂದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನೇ ಮರೆತು, ಕಂಬಳಿ ಇದ್ದರೂ ನಡುಗುತ್ತಾ ಮುದುಡಿ ಮಲಗಿದ್ದೇಕೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಕಳ್ಳರ ಮುಖಂಡ ಚಾಣಕ್ಯನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ "ಅಯ್ಯಾ, ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಬಳಿ ರಾಶಿಯೇ ಇದ್ದರೂ ಹೀಗೇಕೆ ನಡುಗುತ್ತಾ ಮಲಗಿದ್ದೀರಿ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಚಾಣಕ್ಯನು ಉತ್ತರವಾಗಿ "ಅಯ್ಯಾ ಯಜಮಾನ, ಅವು ಬಡವರಿಗೆ ಹಂಚಲು ತಂದ ಕಂಬಳಿ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದನ್ನು ಹೊದ್ದು ಮಲಗಿದರೂ ನಾನೂ ನಿಮ್ಮಂತೆಯೇ ಆಗಿ ಬಿಡುತ್ತೇನಲ್ಲ!" ಎಂದನು. ಕಳ್ಳರ ಗುಂಪಿನವರಿಗೆ ಏನೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಳ್ಳರ ಮುಖಂಡ ಚಾಣಕ್ಯನಿಗೆ ನಮಿಸಿ "ಸ್ವಾಮಿ, ನೀವು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಸಿದಿರಿ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾವು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಕಂಬಳಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ತನ್ನವರೊಂದಿಗೆ ಹೊರಟು ಹೋದನು.

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಸಂಭಾಷಣಾ ರೂಪ :

ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ:

ಅತ್ಯುತ್ತಮ		ಉತ್ತಮ		ಸಾಧಾರಣ	

10. ಅಲಂಕಾರ

ಉಪಮಾಲಂಕಾರ

ಈ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತೇನೆ: ಸೀತೆಯ ಮುಖ ಕಮಲದಂತೆ ಅರಳಿದೆ.

- ಉಪಮೇಯ – ಸೀತೆಯ ಮುಖ
- ಉಪಮಾನ – ಕಮಲ
- ಉಪಮಾವಾಚಕ – ಅಂತೆ
- ಸಮಾನಧರ್ಮ – ಅರಳಿರುವುದು
- ಅಲಂಕಾರ – ಉಪಮಾಲಂಕಾರ
- ಸಮನ್ವಯ – ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮೇಯವಾದ ಸೀತೆಯ ಮುಖವನ್ನು ಕಮಲ ಎಂಬ ಉಪಮಾನಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಉಪಮಾಲಂಕಾರವಾಗಿದೆ.

ಮಾದರಿಯಂತೆ ಬರೆಯಿರಿ.

- ಹೊಳೆದಂಡೆಯಲಿರುವ ಕರಕೀಯ ಕುಡಿಯಂಗ ಹಬ್ಬಲೆ ಅವರ ರಸಬಳ್ಳಿ
- ಉಪಮೇಯ – ____________________
- ಉಪಮಾನ – ____________________
- ಉಪಮಾವಾಚಕ – ____________________
- ಸಮಾನಧರ್ಮ – ____________________
- ಅಲಂಕಾರ – ____________________
- ಸಮನ್ವಯ – ____________________

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಈ ಅಲಂಕಾರಿಕ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ – ಉತ್ತರಿಸಿ.

ಹಗ್ಗ ಹಾವಿನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ.

ರಮೇಶನ ಹಲ್ಲುಗಳು ದಾಳಿಂಬೆಯ ಬೀಜದಂತಿದೆ.

ಹಗ್ಗ ಹೇಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ? (   )

ರಮೇಶನ ಹಲ್ಲುಗಳು ಹೇಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿವೆ? (   )

ಇಬ್ಬನಿಯು ಮುತ್ತಿನ ಹಾಗೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಇಬ್ಬನಿಯನ್ನು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ?

1. ಅವನು ______________________________ ಹಾಗೆ ಎತ್ತರವಾಗಿದ್ದಾನೆ.
2. ಮೋಡ ______________________________ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ.
3. ಕಮಲೆಯು ______________________________ ಓಡುತ್ತಾಳೆ.
4. ಮಾಲಿನಿ ______________________________ ಯಂತೆ ಹಾಡುತ್ತಾಳೆ.
5. ರಂಗಣ್ಣನು ______________________________ ನಂತೆ ಮಲಗಿದ್ದಾನೆ.
6. ಕವಿತಾ ______________________________ ಅಂತೆ ಬೆಳ್ಳಗಿದ್ದಾಳೆ.
7. ಚಂದನಾ ______________________________ ದಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಾಳೆ.
8. ಮಹೇಶ ______________________________ ನಂತೆ ಈಜುತ್ತಾನೆ.

ಮಾದರಿಯಂತೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಹಗ್ಗ ಹಾವಿನಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ.
ಹಗ್ಗ ಹೇಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ?
ಹಗ್ಗ ಹಾವಿನಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ.

1. ಕುಡಿಹುಬ್ಬು ಬೇವಿನ ಎಸಳಿನಂತೆ ಇದೆ.

   ಪ್ರಶ್ನೆ: ಕುಡಿ ಹುಬ್ಬು ಹೇಗೆ ಇದೆ?

   ____

2. ರಂಗನು ಪಾದರಸದಂತೆ ಓಡಾಡುತ್ತಾನೆ.

   ಪ್ರಶ್ನೆ: ರಂಗನು ಹೇಗೆ ಓಡಾಡುತ್ತಾನೆ?

   ____

3. ತಿಮ್ಮನು ಮಂಗನಂತೆ ಮರದಿಂದ ಮರಕ್ಕೆ ಜಿಗಿಯುತ್ತಾನೆ.

   ಪ್ರಶ್ನೆ: ತಿಮ್ಮನು ಹೇಗೆ ಜಿಗಿಯುತ್ತಾನೆ?

   ____

4. ಪಿಂಕಿ ಮುದ್ದುಮುದ್ದಾಗಿ ಗಿಳಿಯಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾಳೆ.

   ಪ್ರಶ್ನೆ: ಪಿಂಕಿ ಹೇಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾಳೆ?

   ____

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ – 1

ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಹೋಲಿಸಿ ವಾಕ್ಯ ರಚಿಸಿ.

ಮುಖ–ಚಂದ್ರ	ಪಾದರಸ – ಚುರುಕು
ಹಲ್ಲುಗಳು – ದಾಳಿಂಬದ ಬೀಜಗಳು	ಹಾಲು – ಹಂಸ
ಕಣ್ಣು – ಗೋಲಿ	ಹೂ – ನಗೆ

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಚಟುವಟಿಕೆ – 2

ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿನ ವಸ್ತುಗಳ ಹೋಲಿಕೆ ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಗಮನಿಸಿ

ಸರಿ/ತಪ್ಪು ಗುರುತಿಸಿ.

1. ಸಮುದ್ರದ ನೀರು ಆಕಾಶದ ನೀಲಿಯಂತಿದೆ. ☐
2. ಮಗುವಿನ ಮುಖವು ಚಂದ್ರನಂತೆ ಮನೋಹರವಾಗಿದೆ. ☐
3. ಅವಳ ಮುಖ ತಾವರೆಯಂತೆ ಮುದುಡಿ ಹೋಯಿತು. ☐
4. ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ ಹಗ್ಗವು ಹಾವಿನಂತೆ ಗೋಚರಿಸಿತು. ☐

ಚಟುವಟಿಕೆ – 3

ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿನ ಉಪಮೇಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

ನೀಚರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರವು ಹಾವಿಗೆ ಹಾಲೆರೆದಂತೆ.

ಅವಳ ಮುಖವೇ ಚಂದ್ರ.

ಮನೆಯೇ ಧರ್ಮಾಶ್ರಮ, ಮನೆವಾಳ್ತೆಯೇ ಧರ್ಮ.

ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ.

ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿನ ಉಪಮಾನವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

ಆ ಹುಡುಗಿ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಸರಸ್ವತಿ.

ತಾಯಿಯಂತೆ ಮಗಳು, ನೂಲಿನಂತೆ ಸೀರೆ.

ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಕರಗಳು ಕಮಲದಂತೆ ಶೋಭಿಸಿದವು.

ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯ್ಡು ಭಾರತದ ಕೋಗಿಲೆ.

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಚಟುವಟಿಕೆ – 4

ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿನ ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಮಾದರಿಯಂತೆ ಹೆಸರಿಸಿ, ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿ.

ದಸರಾಕಾಲದ ಮೈಸೂರು ಇಂದ್ರನ ಅಮರಾವತಿಯಂತೆ ಝುಗಝುಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಉಪಮೇಯ – ದಸರಾ ಕಾಲದ ಮೈಸೂರು

ಉಪಮಾನ – ಇಂದ್ರನ ಅಮರಾವತಿ

ಉಪಮಾವಾಚಕ – ಅಂತೆ

ಸಮಾನಧರ್ಮ – ಝುಗಝುಗಿಸು

1. ಪೀತಾಂಬರವನ್ನುಟ್ಟ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಕುಂದಣದಲ್ಲಿಟ್ಟ ರತ್ನದಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದನು.

2. ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸಿದ ಸೂರ್ಯನು ಮುತ್ತೈದೆಯ ಹಣೆಯ ಕುಂಕುಮದಂತೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

3. ಅವಳ ಮುಖ ಚಂದ್ರನಂತಿದೆ.

4. ದೈವ ಮಂದಿರವನ್ನು ಭಕ್ತರು ಅಲಂಕರಿಸುವಂತೆ

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

ಚಟುವಟಿಕೆ – 5

ರೂಪಕಾಲಂಕಾರ

ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಉಪಮಾನ ಮತ್ತು ಉಪಮೇಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

- ಆ ಮನುಷ್ಯ ನಿಜವಾಗಿ ದೇವರು.

  ಉಪಮೇಯ : ________________

  ಉಪಮಾನ : ________________

- ಈ ಶಾಲೆಗೆ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊಂದು ರತ್ನ.

  ಉಪಮೇಯ : ________________

  ಉಪಮಾನ : ________________

- ವಿದ್ವಾಂಸನಾದ ಆತನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಸರಸ್ವತಿ.

  ಉಪಮೇಯ : ________________

  ಉಪಮಾನ : ________________

- ಕಮಲಳ ಹಲ್ಲುಗಳು ದಾಳಿಂಬೆಯ ಬೀಜಗಳು.

  ಉಪಮೇಯ : ________________

  ಉಪಮಾನ : ________________

ರೂಪಕಾಲಂಕಾರ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ: ವರ್ಣಿಸುವ ವಸ್ತುವು ಇನ್ನೊಂದರಂತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳದೆ, ಎರಡೂ ವಸ್ತುಗಳು ಎಂದರೆ, ಉಪಮೇಯ ಉಪಮಾನಗಳೆರಡೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ಭೇದವಿಲ್ಲದಂತೆ ಹೇಳುವುದು ಅಥವಾ ಅಭೇದ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ರೂಪಕಾಲಂಕಾರ.

ಕೆಳಗಿನ ರೂಪಕಾಲಂಕಾರ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಮಾದರಿಯಂತೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸೀತೆಯ ಮುಖಕಮಲ ಅರಳಿತು

ಉಪಮೇಯ : ಸೀತೆಯ ಮುಖ

ಉಪಮಾನ : ಕಮಲ

ಅಲಂಕಾರ : ರೂಪಕಾಲಂಕಾರ

ಸಮನ್ವಯ : ಉಪಮೇಯವಾದ ಸೀತೆಯ ಮುಖವನ್ನು ಉಪಮಾನವಾದ ಕಮಲಕ್ಕೆ ಅಭೇದವಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇದು ರೂಪಕಾಲಂಕಾರ.

- ರಾಜರತ್ನ ಛವಿವಡೆದೆಸೆದನು.

____

____

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

- ಚರಣಾಂಬುಜ

- ವಿಷದ ಹೊಗೆ

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಚಟುವಟಿಕೆ–6

ದೃಷ್ಟಾಂತಾಲಂಕಾರ

ಎರಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಾಕ್ಯಗಳು ಅರ್ಥಸಾದೃಶ್ಯದಿಂದ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಬಿಂಬ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಭಾವದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ದೃಷ್ಟಾಂತಾಲಂಕಾರವೆನಿಸುವುದು.

ಉದಾ: ಮಾತು ಬಲ್ಲವನಿಗೆ ಜಗಳವಿಲ್ಲ, ಊಟ ಬಲ್ಲವನಿಗೆ ರೋಗವಿಲ್ಲ.

ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ.

1. ತಾಯಿಗಿಂತ ಬಂಧುವಿಲ್ಲ; ______
2. ಊರು ಉಪಕಾರ ಅರಿಯದು; ______
3. ಅಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಒಲೆ ಉರಿಯಿತು; ______
4. ಮಾತು ಆಡಿದರೆ ಹೋಯಿತು; ______

ಅರ್ಥ ಸಾದೃಶ್ಯದಂತೆ ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಸಾವಿಲ್ಲದ ಮನೆ ಇಲ್ಲ	a. ಬೀಜದಂತೆ ವೃಕ್ಷ	________
2. ನೂಲಿನಂತೆ ಸೀರೆ	b. ಮುಗ್ಗಿದ ಜೋಳ	________
3. ಅಗ್ಗದ ಮಾಲು	c. ಕುತ್ತು ಜೀವ ಕೆಡಿಸಿತು	________
4. ತುತ್ತು ತೂಕ ಕೆಡಿಸಿತು	d. ಸೋಲಿಲ್ಲದ ಮನುಷ್ಯನಿಲ್ಲ	________

ಕೆಳಗಿನ ನಾಲ್ಕು ಆಯ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ________ ಚಮತ್ಕಾರದಿಂದ ಕಾವ್ಯದ ಸೊಬಗು ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ರಚಿಸಿದ್ದರೆ ಅಂಥವುಗಳನ್ನು ಶಬ್ದಾಲಂಕಾರಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವರು.

   (a) ಮಾತು (b) ಶಬ್ದ

   (c) ಅರ್ಥ (d) ವಾಕ್ಯ

2. ಅರ್ಥಚಮತ್ಕಾರದಿಂದ ಕಾವ್ಯದ ಸೊಬಗು ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ರಚಿಸಿದ್ದರೆ ಅಂಥವುಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಕರೆಯುವರು.

   (a) ಶಬ್ದಾಲಂಕಾರ (b) ಉಪಮಾಲಂಕಾರ

   (c) ಅರ್ಥಾಲಂಕಾರ (d) ಯಮಕಾಲಂಕಾರ

3. ಅಲಂಕಾರದಲ್ಲಿ ವರ್ಣನೆಗೆ ಒಳಪಡುವ ವಸ್ತು / ವಿಷಯವನ್ನು ಹೀಗೆ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

   (a) ಉಪಮಾನ (b) ಉಪಮೇಯ

   (c) ಉಪಮಾವಾಚಕ (d) ಸಮಾನಧರ್ಮ

4. ವರ್ಣ್ಯ ಮತ್ತು ಅವರ್ಣ್ಯಗಳಿಗೆ ಬಿಂಬ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಭಾವವು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ________ ಅಲಂಕಾರವೆನಿಸುವುದು.

   (a) ಉಪಮಾ (b) ರೂಪಕ

   (c) ದೃಷ್ಟಾಂತ (d) ಅರ್ಥಾಂತರನ್ಯಾಸ

5. ಉಪಮೇಯ ಉಪಮಾನ ವಸ್ತುಗಳು ಒಂದರಂತೆ ಇನ್ನೊಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿವೆ. ಒಂದು ಮತ್ತೊಂದು ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು............................ಅಲಂಕಾರ ಎನಿಸುವುದು.

   (a) ಉಪಮಾ (b) ದೃಷ್ಟಾಂತ

   (c) ಅರ್ಥಾಂತರನ್ಯಾಸ (d) ರೂಪಕ

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

11. ಛಂದಸ್ಸು

'ಕಾವ್ಯದ, (ಪದ್ಯದ) ಸೊಗಸನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಪದ್ಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ, ಕವಿಗಳು ಬಳಸುವ ಪದ್ಯರಚನಾ ವಿಧಾನವೇ ಛಂದಸ್ಸು'.

'ಛಂದ' ಎಂದರೆ 'ಅಂದ' ಎಂದರ್ಥ. ಪದ್ಯ(ಕಾವ್ಯ)ವನ್ನು ಹಾಡಲು ಅಥವಾ ಗಮಕಿಯಂತೆ ವಾಚಿಸಲು ಈ ಛಂದಸ್ಸು, ಅತ್ಯಂತ ಸಹಕಾರಿ.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಲು 'A, B, C, D' ಆಯ್ಕೆಗಳ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಿರಿ

1. ಒಂದು ಕ್ಷಣ (ಮಾತ್ರೆ) ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಹೀಗೆಂದು ಗುರುತಿಸುತ್ತೇವೆ. ________

   A. ಗುರು B. ಲಘು C. ಪ್ರಾಸ D. ಗಣ

2. ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಛಂದಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸುವ ಚಿಹ್ನೆ ಇದು. ________

   A. – B. + C. U D. X

3. ಛಂದಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲವನ್ನು ಹೇಳುವ ಪದ ಇದು. ________

   A. ಮಾತ್ರೆ B. ಗಣ C. ಗುರು D. ಲಘು

4. ಎರಡು ಮಾತ್ರಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಈ ಚಿಹ್ನೆಯಿಂದ ಗುರುತಿಸುತ್ತೇವೆ. ________

   A. U B. – C. X D. +

5. 'ವಸ್ತ್ರದ' ಈ ಪದದಲ್ಲಿ – ಚಿಹ್ನೆ ಹಾಕಬೇಕಾದ ಅಕ್ಷರ ಇದು. ________ .

   A. ವ B. ವಸ್ತ್ರ C. ದ D. ಸ್ತ್ರ

6. 'ಗತ್ಯಂತರ' ಈ ಪದಕ್ಕೆ ಲಘು–ಗುರು ಹಾಕುವ ರೀತಿ ಇದಾಗಿದೆ. ________ .

   A. – – U U B. U – – – C. – U – U D. – – U U

7. 'ಮುಟ್ಟದಿರ್ಕೆ' ಈ ಪದಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕಿರುವ ಸರಿಯಾದಕ್ರಮ ಇದು.

   A. ಮುಟ್ಟದಿರ್ಕೆ (– – – –) B. ಮುಟ್ಟದಿರ್ಕೆ (– – U –) C. ಮುಟ್ಟದಿರ್ಕೆ (U – – U) D. ಮುಟ್ಟದಿರ್ಕೆ (– U – U)

8. ನಾಲ್ಕು ಸಾಲುಗಳಿರುವ ಪದ್ಯವನ್ನು ಕರೆಯುವ ರೀತಿ ಇದು ________ .

   A. ಷಟ್ಪದಿ B. ಕಂದ C. ರಗಳೆ D. ಸಾಂಗತ್ಯ

9. 'ಆರು' ಸಾಲಿನ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಹೀಗೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ________ .

   A. ಕಂದ B. ರಗಳೆ C. ಸುನೀತ D. ಷಟ್ಪದಿ

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

10. 'ಷಟ್ಪದಿ' ಪದದ ಅರ್ಥ ಇದಾಗಿದೆ. ______________ .

A. ನಾಲ್ಕು ಸಾಲಿನ ಪದ್ಯ B. ಆರು ಸಾಲಿನ ಪದ್ಯ

C. ಹತ್ತು ಸಾಲಿನ ಪದ್ಯ D. ಮೂರು ಸಾಲಿನ ಪದ್ಯ

11. ಅಕ್ಷರ ಅಥವಾ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಗುಂಪು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೀಗೆನ್ನುತ್ತೇವೆ. ______________ .

A. ಗಣ ವಿಭಾಗ B. ಮಾತ್ರೆ ವಿಭಾಗ

C. ಯಾತ್ರಾ ವಿಭಾಗ D. ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ

12. 'ಷಟ್ಪದಿ' ಛಂದಸ್ಸಿನ ಬಗೆಗಳಿಷ್ಟು ______________ .

A. ಐದು ಬಗೆ B. ನಾಲ್ಕು ಬಗೆ

C. ಆರು ಬಗೆ D. ಮೂರು ಬಗೆ

13. ಕಂದ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮವಾಗಿರುವ ಸಾಲುಗಳಿವು ______________ .

A. ಒಂದು – ಎರಡನೆಯ ಸಾಲು B. ಎರಡು–ಮೂರನೆಯ ಸಾಲು

C. ಒಂದು–ಮೂರನೆಯ ಸಾಲು D. ಎಲ್ಲ ಸಾಲು

14. 'ಷಟ್ಪದಿ' ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮವಾಗಿರುವ ಸಾಲುಗಳಿವು ______________ .

A. 1,2,3–4 B. 1,2–4,5 C. 3,4–5,6 D. 3,4–5,6

15. ಸಾಲುಗಳ ಮಿತಿ ಇಲ್ಲದ ಪದ್ಯ ಛಂದಸ್ಸು ಇದು ______________ .

A. ಕಂದ B. ಷಟ್ಪದಿ C. ರಗಳೆ D. ಖ್ಯಾತ ಕರ್ನಾಟಕ

16. ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಎಣಿಸಿ ಗುಂಪು (ಗಣ) ಮಾಡುವ ಛಂದಸ್ಸು ಇದು. ______________ .

A. ಮಾತ್ರಾ ಛಂದಸ್ಸು B. ಅಕ್ಷರ ಛಂದಸ್ಸು

C. ಸಾಂಗತ್ಯ D. ಅಕ್ಕರ ಛಂದಸ್ಸು

17. 'ಸಲಗಂ' ಈ ಗಣದ ಹೆಸರು ______________ .

A. 'ಯ' ಗಣ B. 'ಜ' ಗಣ C. 'ಸ'ಗಣ D. 'ನ' ಗಣ

18. – U U ಇದು ______________ ಗಣ

A. ನಗಣ B. ರಗಣ C. ಭಗಣ D. ಜಗಣ

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಕಂದಪದ್ಯ

ಕೆಳಗಿನ ಅಕ್ಷರಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.

U ಈ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಲಘು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

ಒಂದು ಮಾತ್ರಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಲಘು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

U	U	U	U	U	U
ಅ	ಇ	ಉ	ಋ	ಎ	ಒ

U	U	U	U	U	U
ಕ	ಕಿ	ಕು	ಕೃ	ಕೆ	ಕೊ

ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪದಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕಿರಿ

ಸರಳ ಕರಡಿ ಸಹಜ ಅಮೃತ ಅಮರ

ವಿರಳ ಕಳಸ ವಿಷಯ ಸಮರ ತವರ

ಮಹಡಿ ಕುಸುಮ ಕೃತಕ ಭರತ ಗಣಿತ

(–) ಈ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು 'ಗುರು' ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

ಎರಡು ಮಾತ್ರಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಗುರು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

–	–	–	–	–	–	–
ಆ	ಈ	ಊ	ಏ	ಐ	ಓ	ಔ

–	–	–	–	–	–
ಅಂ	ಗಂ	ಚಂ	ಜುಂ	ಕಃ	ಸಃ

–	–	–	–	–	–	–
ಕಾ	ಕೀ	ಕೂ	ಕೇ	ಕೈ	ಕೋ	ಕೌ

—	—	—	– U	– U	– U
ಮಣ್	ಕಂ	ಕಲ್	ಭತ್ತ	ಮಣ್ಣು	ಲಡ್ಡು

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಭಾಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕಿ ಗಣ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಾರ್ಧಕ ಷಟ್ಪದಿ

ಅನುನಯದೊಳೆಲ್ಲವಂ ಕೊಡಬಹುದು ಬಿಡಬಹುದು

ಜನನಿಯಂ ಜನಕನಂ ನಲ್ಲಳಂ ದೈವವಂ

ಮನವಾರೆ ನಂಬಿ ನಚ್ಚಿರ್ದ ಪರಿವಾರಮಂ ಕೊಡುವ ಬಿಡುವತಿಕಲಿಗಳು

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿ

ಮಾದರಿ: ಉದಾ:

3	4	3	4
UUU	UU–	– U	UU–
ವರದೆ	ವರಕಾ	ವೇರಿ	ನದಿಯಿಂ

3	4	3	4
UUU	– –	UUU	– UU
ಪರಮ	ಗೋದಾ	ವರಿಯ	ಮಧ್ಯದ

3	4	3	4	3	4 2
UUU	–UU	– U	–UU	–U	UU – –
ಹರಹು	ಕನ್ನಡ	ದೇಶ	ವೆಂದನು	ಚಕ್ರಿ	ನೃಪತುಂಗ

ಮಾದರಿಯಂತೆ ಈ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕಿ

ಕನ್ನಡವು ಹಿರಿದೊಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಕನ್ನಡವು ಹಿರಿದೊಂದು ಜ್ಞಾನವು

ಕನ್ನಡದ ಕಸ್ತೂರಿ ಸೌರಭ ಲೋಕ ತುಂಬಿಹುದು

ಕನ್ನಡದ ನುಡಿ ಕಿವಿಗೆ ಮಧುರವು

ಕನ್ನಡದ ನುಡಿ ಮಧುರ ಜೇನುವು

ಕನ್ನಡದ ಸಿರಿ ಸೊಬಗ ವರ್ಣಿಪರಾರು ಲೋಕದಲಿ

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

ನೀವೇ ಮಾಡಿ:

ಗುರುವಿಂದು ಬೆಸಸೆ ಭಿಕ್ಷೆಗೆ

ಬರುತಿರೆ ಪಿಡಿತಂದರೆಮ್ಮನಾ ದೆಸೆಗೆ ಭಯಂ

ಪುರುಳಿಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಕೇಡಂ

ಪರಿವೀಕ್ಷಿಸಿ ಕರುಣದಿಂದೆ ತಲ್ಲಣಿಸಿದಪೆಂ

12. ನುಡಿ ಚಿತ್ರ

1. ನಿಮ್ಮ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಕೌಶಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತು, ಬರವಣಿಗೆಯ ಕೌಶಲ ವೃದ್ಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಮುಂದೆ ನೀಡಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

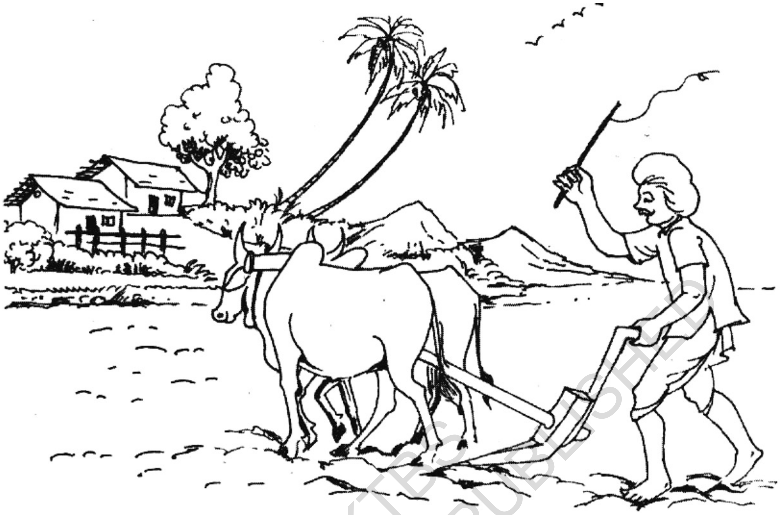

ಸೂಚನೆ: ಈ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕುರಿತು ನಾಲ್ಕೈದು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ನೀಡಿರಿ.

© KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

2. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶ ಏನನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದೆ? ಅದನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

3. ಕೆಳಗಿನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕುರಿತು ನಿಮಗೆ ಅನಿಸಿದ್ದನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

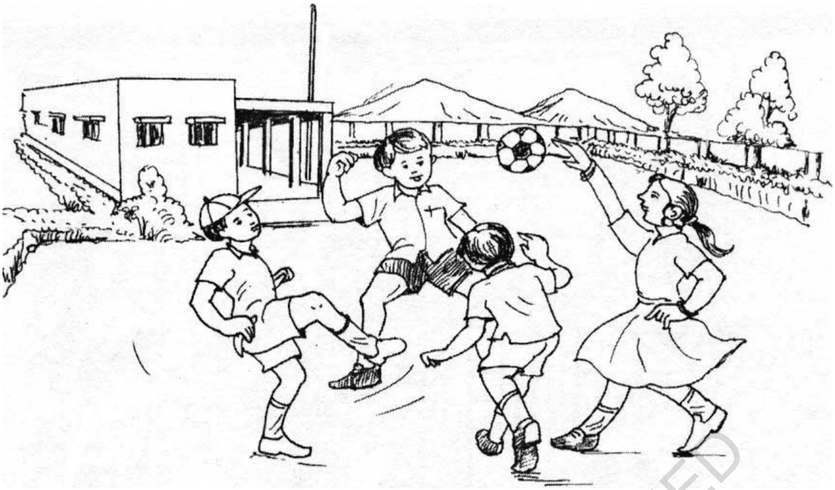

ಆಟವಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ನನಗೆ ಇಷ್ಟ. ಏಕೆಂದರೆ:

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

4. ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

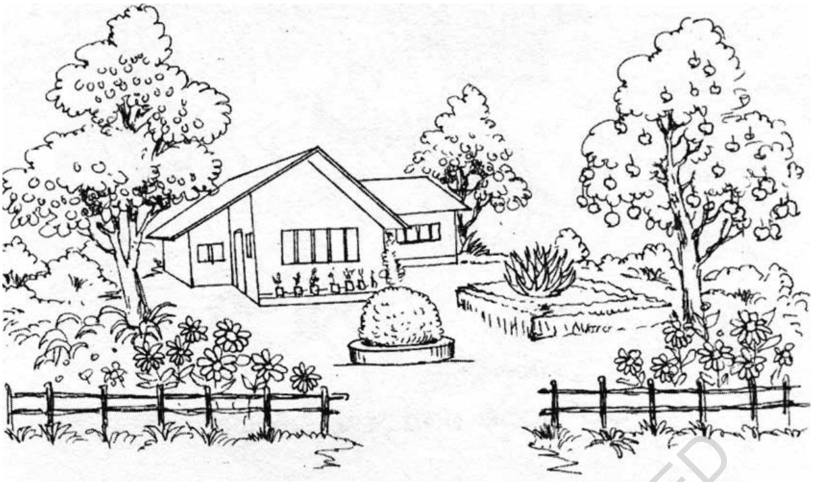

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

5. ಶಿಕ್ಷಕಿಯವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಊಹಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಕನಿಷ್ಟ ಏಳೆಂಟು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ)

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

13. ಪತ್ರಲೇಖನ

ಈ ಮಾದರಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ.

ಅ. ಮಾದರಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪತ್ರ (ಕೌಟುಂಬಿಕ ಪತ್ರ) ಬರೆಯಿರಿ.

ಕ್ಷೇಮ, ಶ್ರೀ ಹೆಸರು__________

ಇಂದ, ಸ್ಥಳ __________

__________ ದಿನಾಂಕ __________

____

____

____

__________ ರವರಿಗೆ, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ __________ ಮಾಡುವ __________ ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷೇಮ ಸಮಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

____

____

____

____

____

____

____

ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ನನ್ನ ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಕಿರಿಯರಿಗೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಆಶೀರ್ವಾದಗಳು.

ವಂದನೆಗಳೊಂದಿಗೆ, ಇಂತಿ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ

ಹೊರ ವಿಳಾಸ
ಇವರಿಗೆ,

____

____

____

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಆ. ಇದು ಮಾದರಿ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಇಂದ,

____

____

____

ಇವರಿಗೆ,

____

____

____

ಮಾನ್ಯರೆ,

ವಿಷಯ:

____

____

____

____

____

____

____

____

ವಂದನೆಗಳೊಂದಿಗೆ,

ಇಂತಿ ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಿ

ಸ್ಥಳ: ______________

ದಿನಾಂಕ: ______________

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

ಇ. ನಿಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿರುವ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಿಗೆ ನೀವು ಒಂದು ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆಯನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಬೇಕಾದ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

14. ಭಾಷಾಂತರ

ಅ. ಕೆಳಗಿನ ಕಥಾ ಭಾಗವನ್ನು ಓದಿ. ಇದರ ಅರ್ಥ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗದಂತೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

The Crazy Frogs

Once upon a time some frogs who lived in a large pond wished very much to have a King to rule over them. But they could not decide which of them should be chosen. So they asked Sun, the Kings of the Gods, to send them a King. Sun God dropped a heavy log with a great splash into the pond and said to frogs "This is your King."

After some time, the frogs got used to the log which only floated there and did nothing else. So they asked the Sun God for a new King, one who would be more exciting.

This time the Sun God sent them a stork to rule over them and it was not long before the new King was moving about amongst his subjects, gobbling up as many as he could catch. The frogs fled in terror to the bottom of the pond. They asked the Sun God to take away their cruel King. But the Sun God refused to do so.

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

15. ಸಂಕ್ಷೇಪಿಸಿ

ಅ. ಕೆಳಗಿನ ಕೈಬರಹದಲ್ಲಿರುವ ಕಥಾ ಭಾಗವನ್ನು 50 ರಿಂದ 60 ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷೇಪಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ನಿಧಿಯ ರಹಸ್ಯ

ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಸೋಮಪ್ಪ ಎಂಬ ರೈತನಿದ್ದನು. ಅವನಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇತ್ತು. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಮಳೆಯನ್ನೇ ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವನಿಗೆ ರಾಮಪ್ಪ ಮತ್ತು ಭೀಮಪ್ಪ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು. ಸೋಮಪ್ಪನ ಮಕ್ಕಳು ತುಂಬಾ ಸೋಮಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಶಾಲೆಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹೋಗುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸೋಮಪ್ಪನಿಗೆ ತುಂಬಾ ಚಿಂತೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಮಕ್ಕಳು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿಯಲು ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸುವಂತೆ ಶಾಲೆಯ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಸೋಮಪ್ಪ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ರಾಮಪ್ಪ ಮತ್ತು ಭೀಮಪ್ಪನಿಗೆ ಗುರುಗಳು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸೋಮಪ್ಪನು ಕೊನೆಯುಸಿರೆಳೆದನು.

ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಗುರುಗಳು ರಾಮಪ್ಪ ಮತ್ತು ಭೀಮಪ್ಪನನ್ನು ಅವರ ಮನೆಗೆ ಕರೆಸಿ ಅವರ ತಂದೆಯ ಆಸೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. "ಅಯ್ಯೋ ಮಕ್ಕಳೇ, ನಿಮಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂಬುದು ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಆಸೆಯಾಗಿತ್ತು. ನಿಮಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನೀವೇ ಹುಡುಕಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ" ಎಂದು ಕಿವಿಮಾತು ಹೇಳಿದರು.

ರಾಮಪ್ಪ ಮತ್ತು ಭೀಮಪ್ಪ ಗುರುಗಳ ಮಾತಿನಂತೆ ಹೊಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಗೆದು ನಿಧಿಗಾಗಿ (ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ) ಹುಡುಕಾಡಿದರು. ಇಡೀ ಹೊಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಗೆದರೂ ನಿಧಿ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ದಿನಗಳೆದಂತೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಳೆಯಾಯ್ತು. ಗುರುಗಳು ಜೋಳವನ್ನು ಬಿತ್ತಲು ಹೇಳಿದರು. ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಬೆಳೆ ಬಂತು. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರು. ಕೈತುಂಬಾ ಹಣ ಬಂತು. ಗುರುಗಳು ರಾಮಪ್ಪ ಮತ್ತು ಭೀಮಪ್ಪನನ್ನು ಕರೆಸಿ "ಮಕ್ಕಳೇ, ಇದೇ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ ನಿಮಗಾಗಿ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದ ನಿಧಿ. ಹೀಗೆಯೇ ನಿಮ್ಮ ಶ್ರಮ ಮುಂದುವರೆಯಲಿ" ಎಂದು ಹರಸಿದರು. ಮಕ್ಕಳು ದುಡಿಮೆಯನ್ನೇ ಕಾಯಕವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ಸುಖ ಜೀವನ ನಡೆಸಿದರು.

NOT TO BE REPUBLISHED ©KTBS

ಸಾರಾಂಶ:

ಆ. ಕೆಳಗಿನ ವೃತ್ತ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಂಕಣವನ್ನು ಓದಿ ಇದರ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಮನೆ ಕನಸು ನನಸು

> ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಐಟಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆದ್ಯತೆಯ ಪ್ರದೇಶ ಯಾವುದು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ. ಉತ್ತಮ ಸಂಪರ್ಕ, ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವುದೇ ದಕ್ಷಿಣದ ಐಟಿ ಯಶೋಗಾಥೆಗೆ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆದಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗವು ಐಟಿ ವಲಯದ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಳವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕಚೇರಿಯ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನವಾಗಿ ಇದು ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು, ನಿರಂತರವಾಗಿ ಉದ್ಯಮಿಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಲೇ ಸಾಗಿದೆ. ಹೊಸೂರು ರಸ್ತೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್‌ವೇ, ಹೊರ ವರ್ತುಲ ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಮುಂಬರುವ ಮೆಟ್ರೊ ಸಂಪರ್ಕ ಹಾಗೂ ರಸ್ತೆಗಳ ಅಗಲೀಕರಣ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದ ಪ್ರಗತಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆಯಾಗುತ್ತಲೇ ಸಾಗಿದೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದ ಯಶೋಗಾಥೆಯನ್ನು ನೈಟ್ ಫ್ರಾಂಕ್ ಇಂಡಿಯಾದ ನಿರ್ದೇಶಕ ಸತೀಶ್ ಬಿ. ಎನ್. ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ಸದ್ಯದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೋರಮಂಗಲ, ಬನ್ನೇರುಘಟ್ಟ ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸಿಟಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಚೇರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಸಾಕಷ್ಟಿವೆ. ಈಗ ಸರ್ಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಸರ್ಜಾಪುರ -ಹೊರ ವರ್ತುಲ ರಸ್ತೆಯತ್ತಲೂ ನಗರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸಿಟಿ ಐಟಿ ಮತ್ತು ಐಟಿಇಎಸ್ ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ, ಇತರ ಕಿರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಾದ ಕೋರಮಂಗಲ ಮತ್ತು ಬನ್ನೇರುಘಟ್ಟ ರಸ್ತೆಗಳು ಕೂಡ ಹಲವಾರು ಕಚೇರಿ ಕಟ್ಟಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಹೊಸೂರು ರಸ್ತೆ ಎಲಿವೇಟೆಡ್ ಹೈವೇನಿಂದಾಗಿ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸಿಟಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಸುಲಭವಾಗಿರುವುದು ಈ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಕಾರಣ' ಎಂದು ಸತೀಶ್ ವಿವರಿಸಿದರು.

ಜೆಎಲ್‌ಎಲ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗಿರುವ ಬಹುತೇಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಐಟಿ ಮತ್ತು ಐಟಿಯೇತರ ಕಚೇರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಾಗಿವೆ. ಐಟಿ ಮತ್ತು ಐಟಿಇಎಸ್‌ಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿವೆ. ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಇದು ಸಮೀಪವಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ಜೆಎಲ್‌ಎಲ್ ವರದಿ ಹೇಳಿದೆ.

'ಹೊಸೂರು ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಜಾಪುರ ರಸ್ತೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಮೀಪವಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಜಾಪುರ ರಸ್ತೆ ನಗರದಲ್ಲಿ ಅತಿ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿಯೂ ಐಟಿ ಮತ್ತು ಐಟಿಇಎಸ್ ವಲಯದಿಂದಲೇ ಇಲ್ಲಿ ಕಚೇರಿ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸರ್ಜಾಪುರ ರಸ್ತೆಯು ಮಧ್ಯಮ ಆದಾಯ ವರ್ಗದ ವಸತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿದ್ದು, ಹೊರ ವರ್ತುಲ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಐಟಿ ಮತ್ತು ಐಟಿಇಎಸ್ ಕಂಪನಿಯ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳೇ ಇದರ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಗ್ರಾಹಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ' ಎಂದು ಜೆಎಲ್‌ಎಲ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರೆಡ್ಡಿ ವಿವರಿಸಿದರು.

'ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಜಾಪುರ-ಹೊರ ವರ್ತುಲ ರಸ್ತೆ ಪ್ರದೇಶ ಕಚೇರಿ ಕಟ್ಟಡದ ಆದ್ಯತೆಯ ಸ್ಥಳವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸಿಗ್ನಲ್ ಫ್ರೀ ಕಾರಿಡಾರ್ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಮಹತ್ವ ಬರಲಿದೆ. ಉತ್ತಮ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಮೀಪವಿರುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಸದ್ಯದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ 39 ದಶಲಕ್ಷ ಚದರ ಅಡಿ ಕಚೇರಿ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವಿದೆ. ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ 2017ರೊಳಗೆ 14.60 ದಶಲಕ್ಷ ಚದರ ಅಡಿ ಲಭ್ಯವಾಗಲಿದೆ' ಎಂದು ಸತೀಶ್ ಹೇಳಿದರು. ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಐಟಿ ಮತ್ತು ಐಟಿಇಎಸ್ ಕಂಪನಿಗಳೇ ಕಚೇರಿ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ಉಳಿದಂತೆ ಬಯೋಟೆಕ್ನಾಲಜಿ, ಫರ್ಮಾಸ್ಯುಟಿಕಲ್ಸ್, ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಮತ್ತು ಅಲೈಡ್ ಮ್ಯಾನುಫ್ಯಾಕ್ಚರಿಂಗ್ ವಲಯಗಳು ಕೂಡ ಕಚೇರಿ ಹೊಂದಿವೆ.

© KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಸಾರಾಂಶ:

ಇ. ಈ ದಿನದ ವೃತ್ತ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕ್ರೀಡಾ ಪುಟದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಅಂಕಣವನ್ನು ಓದಿ ಅದರ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಸಾರಾಂಶ:

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸ್ವಯಂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಕಲಿಕಾ ಸೂಚಕಗಳು	☺	😐	☹
1.	ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಕರಣ ದೋಷವಿಲ್ಲದೇ ಬರೆಯುವೆ.			
2.	ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆ/ ಕೈಬರಹ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಓದಿ ಅರ್ಥೈಸುವೆ			
3.	ಅಲಂಕಾರ,ಛಂದಸ್ಸು, ಇತ್ಯಾದಿ ವ್ಯಾಕರಣ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುವೆ			

ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ:

ಅತ್ಯುತ್ತಮ		ಉತ್ತಮ		ಸಾಧಾರಣ	

16. ಕಿರುಪರೀಕ್ಷೆ – 3

I. ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಪದದಿಂದ ತುಂಬಿರಿ.

1. ಶಬ್ದ ಅಥವಾ ಅರ್ಥದಿಂದ ಕಾವ್ಯದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು__________ ಎನ್ನುವರು.
2. ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪರಸ್ಪರ ಸಾದೃಶ್ಯವನ್ನೂ ತಿಳಿಸುವ ಅಲಂಕಾರ__________ .
3. ಉಪಮೇಯವು ಉಪಮಾನದಂತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳದೆ,. ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ತಿಳಿಸುವುದು __________ ಅಲಂಕಾರ.
4. ವರ್ಣ್ಯ, ಅವರ್ಣ್ಯಗಳಿಗೆ ಬಿಂಬ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಭಾವವು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ __________ .
5. ಅಲಂಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ __________ ಪ್ರಕಾರಗಳು.

II. ನಾಲ್ಕು ಆಯ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಉಪಮಾಲಂಕಾರದಲ್ಲಿ ಹೋಲಿಕೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವ ವಸ್ತು / ವಿಷಯವನ್ನು ಹೀಗೆ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ __________

   (a) ಉಪಮಾನ (b) ಉಪಮೇಯ

   (c) ಉಪಮಾ ವಾಚಕ (d) ಸಮಾನಧರ್ಮ

2. ಸುಶೀಲಳ ಮುಖವು ಕಮಲದಂತೆ ಸುಂದರವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಮಾನ ಧರ್ಮ __________ .

   (a) ಕಮಲ (b) ಸುಶೀಲ (c) ಮುಖ (d) ಸುಂದರ

3. 'ಮುಖಚಂದ್ರ' ಎನ್ನುವುದು ಈ ಅಲಂಕಾರಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ __________ .

   (a) ರೂಪಕ (b) ಉಪಮಾ (c) ದೃಷ್ಟಾಂತ (d) ಅರ್ಥಾಂತರ ನ್ಯಾಸ

4. "ತಾಯಿಗಿಂತ ಬಂಧುವಿಲ್ಲ; ಉಪ್ಪಿಗಿಂತ ರುಚಿಯಿಲ್ಲ".

   ಈ ವಾಕ್ಯವು __________ ಅಲಂಕಾರದ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ.

   (a) ಉಪಮಾ (b) ರೂಪಕ (c) ದೃಷ್ಟಾಂತ (d) ಯಮಕ

5. ದೇವಮಂದಿರವನ್ನು ಭಕ್ತರು ಅಲಂಕರಿಸುವಂತೆ ಈ ಉಪಮಾಲಂಕಾರದಲ್ಲಿ ಲುಪ್ತವಾಗಿರುವ ಅಂಶ__________

   (a) ಉಪಮೇಯ (b) ಉಪಮಾನ (c) ಉಪಮಾವಾಚಕ (d) ಸಮಾನಧರ್ಮ

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

III. ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

(ಎ)		(ಬಿ)		ಉತ್ತರಗಳು
(ಎ)	ಕಮಲಳ ಹಲ್ಲುಗಳು	(1)	ಹೆಣ ಶೃಂಗಾರ ಅರಿಯದು	
(ಬಿ)	ಮಗುವಿನ ಮುಖ	(2)	ರೂಪಕಾಲಂಕಾರ	
(ಸಿ)	ಊರು ಉಪಕಾರ ಅರಿಯದು	(3)	ದಾಳಿಂಬೆಯ ಬೀಜಗಳು	
(ಡಿ)	ಉಪಮೇಯ	(4)	ಚಂದ್ರ	
(ಇ)	ಮನೆಯೇ ಧರ್ಮಾಶ್ರಮ	(5)	ವರ್ಣ್ಯ	

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ

1. ಅಲಂಕಾರ ಎಂದರೇನು?

____ .

2. ಉಪಮಾಲಂಕಾರ ಎಂದರೇನು?

____ .

3. ರೂಪಕಾಲಂಕಾರ ಎಂದರೇನು?

____ .

V. ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

1. ಸಮುದ್ರದ ನೀರು ಆಕಾಶದ ನೀಲಿಯಂತಿದೆ.

ಅಲಂಕಾರ: _______________________________________ .

2. ಮನೆಯೇ ಧರ್ಮಾಶ್ರಮ, ಮನೆವಾಳ್ತೆಯೇ ಧರ್ಮ.

ಅಲಂಕಾರ: _______________________________________ .

3. ಬಲ್ಲವರ ಒಡನಾಟ ಬೆಲ್ಲವನು ಮೆದ್ದಂತೆ.

ಅಲಂಕಾರ: _______________________________________ .

ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ:					
ಅತ್ಯುತ್ತಮ		ಉತ್ತಮ		ಸಾಧಾರಣ	

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

NOTE

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED